THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXII Kaina 60 c. ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, LIEPA – JULY 9, 1988 Nr. 133

„LKB Kronika, Nr. 75

Eina nuo 1972 metų
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Mūsų kaliniai

Rašo Povilas Pečeliūnas:

„Į daugelį klausimų atsakysiu trumpai. Apie orą ir sveikatą neverta rašyti.

Pirmiausia – į patį svarbiausią...

Kodėl aš nepasinaudojau „galimybe" grįžti į Lietuvą jau sausio mėnesio pabaigoje?

Taip, tokia „galimybė" buvo. Bet kokia kaina? Neprincipingumo ir kompromisų kaina. Jau vadinamo „teismo" metu paskutiniame žodyje pabrėžiau, kad niekada nedariau kompromisų su savo sąžine, kad esu giliai nuo pat sąmoningo gyvenimo pradžios įsitikinęs, jog kompromisai ir neprincipingumas nesuderinami su žmogaus asmenybe, kad žmogus gali būti laisvas tik tiesoje, kad niekas negali padaryti žmogaus laisvo, tik tiesa. Galima būti konclageryje, karceryje ir klaikiausiame etape ir būti laisvam. Galima važinėti limuzinais, kilti karjeros laiptais, paskęsti materialinėse gėrybėse ir nebūti laisvu. Tokia „laisvė" yra tiktai tariama. Beprincipingumas ir kompromisai, kaip juos beaiškintume, yra ne asmenybės, o degraduojančio ar jau degradavusio žmogaus požymis, mano sielai tai visai svetimas dalykas.

Tie trys žodžiai („pasižadu nepažeisti įstatymų") nors ir nereiškia teisioginiai kaltumo prisipažinimo, bet yra absurdiškas dalykas ir prieštarauja sveiko proto logikai. Jeigu žmogus nekaltas, tai kodėl jis turi „įsipareigoti", kad „nepažeis įstatymų„? Juk jis jų niekad nepažeidė, tai viena. Dar daugiau, jis kaip tik elgėsi atvirkščiai: ir pats nepažeidė ir rūpinosi, kad kiti nepažeistų, kad jų visi laikytųsi ne tik žodžiais, bet ir veiksmais. Tokiam teko iškęsti visas tardymo, konclagerio, etapų, karcerio baisybes, kai jis savo laiku, kai visi tylėjo, kėlė balsą. Dėl to, kad nebuvo bailys ir sakė tiesą, nors ji ir buvo karti. Ir štai dabar iš tokių reikalaujama, kad jie duotų pažadus laikytis įstatymų. Argi tai ne absurdas? (Bus daugiau)

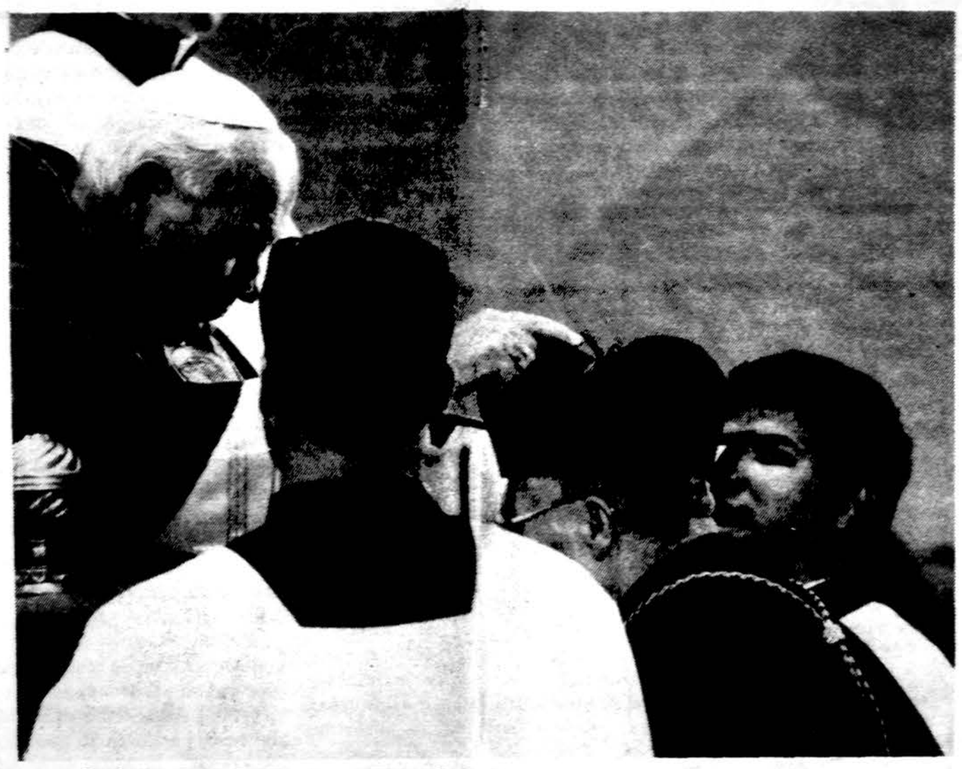

Popiežius Jonas Paulius II uždeda kardinolo biretę vyskupui Vincentui Sladkevičiui ir įteikia oficialų dokumentą, kad jis yra Katalikų Bažnyčios kardinolas. Po iškilmių Vatikane, Lietuvos kardinolas tuoj išvyko atgal į Lietuvą.

Nuotrauka „L'osservatore Romano" – Vatikano miestas

KATALIKAI PASAULYJE

Kruvini marškiniai popiežiui

Italijos ir kitų kraštų spaudoje vis plačiau sklinda žinia apie brangią relikviją iš Lietuvos, kuri šių metų kovo 26 d. buvo įteikta popiežiui Jonui Pauliui II. Tai kankinio Telšių vyskupo Vincento Borisevičiaus kruvini marškiniai, kuriuos kankinys vyskupas buvo apsivilkęs kankinimų metu. Relikviją iš Lietuvos atvežė ir popiežiui įteikė stačiatikių kunigas rusas Vladimir Šibaev.

Su kankinio vyskupo Vincento Borisevičiaus asmenybe italų spauda savo skaitytojus supažindina, cituodama Nijolės Sadūnaitės prisiminimų antrąją dalį, kurios itališkas vertimas prel. Vinco Mincevičiaus rūpesčiu neseniai buvo išleistas Italijoje.

Vyskupas kankinys

Iš mano vaikystės dienų, rašo Sadūnaitė, atmintyje išliko šviesus vysk. Vincento Borisevičiaus paveikslas. Jis iš visų išsiskirdavo spinduliuojančiu gerumu ir paprastumu. Vyskupo sesuo man pasakojo, kad nuo ankstyvos jaunystės Vincentas prašė Dievą kaip didžiausios malonės kankinystės dovanos. Jo malda buvo išklausyta. 1946 m. vysk. Borisevičius buvo areštuotas ir ilgus mėnesius žiauriausiai kankintas Vilniaus KGB rūsiuose. Kai sesuo Marytė nuveždavo kaliniui maisto ir drabužių, jai atiduodavo kalinio sudėvėtus, dažnai krauju permirkusius ir sudraskytus baltinius. Kelis kartus baltiniai buvo išmirkę srutose. Vyskupą Borisevičių ne kartą laikė srutų pilname karceryje, o kai prarasdavo sąmonę, ištraukdavo permirkusį srutomis...

Taip žiauriai vyskupą kankino, norėdami, kad jis nusilenktų melui. To padaryti nepasisekė. Vyskupas liko ištikimas Dievui ir Tiesai. Dėl to 1946 m. rugpjūčio 26 d. vysk. Vincentas Borisevičius Vilniaus sovietiniame teisme buvo skaudžiai kagebistų sumuštas ir pasmerktas mirti. Tie, kurie jį matė teismo salėje, liudija, kad vyskupas buvo fiziškai labai sunykęs ir iškankintas, bet jo išsekusiame veide spindėjo giedra ir ramybė. Artimiesiems jis sugebėjo net nusišypsoti. Teisme tepasakė tik vieną sakinį: „Prieš Dievą ir žmones aš esu teisus".

Paskutinis vysk. Borisevičiaus palaiminimas

Toje pačioje mirtininkų kameroje buvęs vienas studentas, kuris tik per stebuklą išliko gyvas, Nijolei Sadūnaitei pasakojo, kad vysk. Borisevičius visiems kaliniams įkvėpė stiprybės ir vilties, aiškino tikėjimo tiesas, ragino pasitikėti Dievu. Daugiausia laiko jis atsiklaupęs melsdavosi. Gavęs maisto siuntinėlį, tuoj dalindavosi su kitais, beveik nieko sau nepasilikdamas.

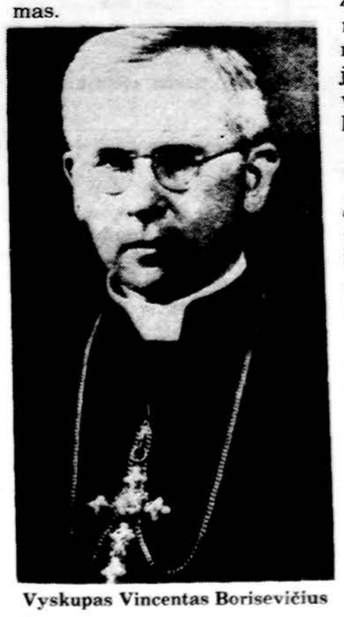

Vyskupas Vincentas Borisevičius

Saugumiečiai vis norėjo palaužti jo ištikimybę Tiesai. Dėl to dažnai jį išvesdavo tardymui. Kiekvieną kartą vyskupas išeidavo lyg į mirtį, visus liekančius palaimindamas. Ne kartą atgal į kamerą buvo įnešamas be sąmonės. Tardymo metu jo galvą sukaustydavo ir spausdavo geležiniais lankais, kol kalinys prarasdavo sąmonę... Vieną kartą vysk. Vincento Borisevičiaus palaiminimas buvo paskutinis. Į kamerą jis nebuvo grąžintas. Nijolės Sadūnaitės žiniomis, jis buvęs sušaudytas Vilniuje, Gedimino kalno papėdėje, už Vilnelės esančiame kareivių garnizono kieme, drauge su kunigu Pranu Gustaičiu.

Kraujo relikvija

Ankstų rytą juodu atvežė dengta mašina ir abu iškėlė, nes patys jau nebepastovėjo – taip buvo nukankinti. Surėmė kaip pėdus nugaromis vieną su kitu ir pistoleto šūviais į smilkinius nužudė. Kai sukniubo, kojos spyriu parvertė veidais žemyn. Rankos už nugaros buvo surištos virve. Abu kalinius čia pat užkasė, nepalikdami jokios žymės, kur palaidoti.

Apie vyskupo Vincento Borisevičiaus sušaudymą papasakojo vienas saugumo darbuotojas, kuris buvo įsidarbinęs saugume, kad galėtų padėti kaliniam.

Šią vyskupo Vincento Borisevičiaus kankinystės istoriją pasakoja italų spauda, pranešdama apie jo kraujo relikviją – kruvinus marškinius, kurie neseniai buvo įteikti popiežiui Jonui Pauliui II.

„Lietuva mūsų namai!"

Visa Lietuva pamatė savo nepriklausomos valstybės vėliavą

Vilnius. – LIC, remdamasis žiniomis iš Lietuvos, praneša, kad šiandien, liepos 9 d., Vilniuje, ruošiamas visuomenės sutikimas su grįžusiais iš XIX Komunistų partijos konferencijos delegatais, kurie turės atsiskaityti, ką jie nuveikė Maskvoje.

Susitikimas numatytas šiandien, 5 val. po pietų, Vilniaus Vingio parke. Susitikimą ruošia Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis, įsteigtas birželio 3 d. demokratijai, viešumai ir suverenitetui Lietuvoje remti.

Persitvarkymo nuotaikomis vis labiau gyvena ir Lietuvos studentija. Praėjusį sekmadienį, liepos 3 d., Vingio parke Vilniuje buvo užbaigtas Pabaltiečių studentų „Gaudeamus" festivalis. Pasak patikrintas ir patikimas žinias, gautas šiandien, ten dalyvavo apie 50 tūkstančių žiūrovų, matėsi jūra lietuvių tautinių vėliavų, o taip pat latvių ir estų tautinės vėliavos.

Studentai reikalauja suverenumo

Festivaliui pasibaigus, kaip pranešama, studentai žygiavo su vėliavomis iš Vingio parko, ėjo Čiurlionio, Sierakausko ir Gedimino gatvėmis iki katedros aikštės. Žygiavo skanduodami šūkius: „Lietuva mūsų namai! Nedelsti!" ir reikalavo suverenumo.

„Gaudeamus" dainų šventę – festivalį surengė Lietuvos Aukštųjų Mokslų ministerija, tačiau pranešimu iš Lietuvos, ši šventė, kaip ir kitais atvejais, prasidėjo oficialiai, o užsibaigė neoficialiai – spontaniškai. Pasibaigus oficialiai daliai – dainoms, šokiams, studentų pasirodymams – lietuviai, latviai ir estai studentai neišsiskirstė – jie sugiedojo Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnus.

Jiems priklauso ateitis

Iš pavergtos Lietuvos mums pranešta: „Mums kartais prikaišiojama, kad lietuviai snaudžia, o studentija – dar gilesniame miege. Tačiau stebint Pabaltijo studentų šventę „Gaudeamus", paaiškėjo, kad taip nėra – studentai pajudėjo. Jiems priklauso ateitis".

Studentų koncertą rodė per televiziją. Kas turi spalvotą televizorių, „matė mišką trispalvių tautinių lietuvių, latvių ir estų vėliavų. Kur tik nukreipsi žvilgsnį, visur matai tautines vėliavas. Visa Lietuva pamatė savo buvusios nepriklausomos valstybės vėliavą!"

– **Viceprez. G. Bush,** jei bus išrinktas prezidentu, pažadėjo savo kabinete turėti ispanų kilmės asmenį.

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Aberdeen** miestelio pakrantėse, Skotijoje, kur Šiaurės jūroje alyvos ieškojimo platforma su visais įrengimais sprogo ir užsidegė ir, manoma, žuvo 166 žmonės, dirbę šioje vietoje. 64 darbininkai išliko gyvi ir 17 kūnų surasta. Šie įrengimai priklausė Occidental Petroleum firmai, kurios vadovas yra Armand Hammer, turįs tamprius ryšius su sovietų vyriausybe. Platforma kainavo 901 mil. dol. Ji turėjo 6 didelius plieninius stulpus, kurie buvo pritvirtinti jūros dugne 500 pėdų gilumoje. Vamzdžiu buvo perduodama alyva ir dujos į surinkimo punktą Skotijoje. Narai tebeieško ne gyvų dar galbūt likusių žmonių, bet žuvusių kūnų. Tai viena didžiausių nelaimių Šiaurės jūroje.

– **Brownsville** mieste, Texas valstijoje, sugriuvo dviejų aukštų didelė krautuvė, kurioje buvo nemaža žmonių, iš kurių 8 mirė, 60 sužeista, o kiek palaidota griuvėsiuose – nežinoma.

– **Maskvoje** Amerikos ambasada laikinai sulaikė vizų išdavimą norintiems pabėgėliams išvykti į Ameriką dėl finansinių priežasčių. Tačiau tai neliečia sovietų žydų. Vizų sulaikymas pasibaigs spalio 1 d. Po to pabėgėlio statusą turintieji vėl galės gauti įvažiavimo į JAV vizas.

– **Chicagoje** buvo vakar patariama žmonėms neišieti iš namų, nes dėl karščių labai pakilo ozono kiekis, kokio čia nėra buvę per dešimt metų. Karščiai siaučia visame Midwest regione, o visoje Amerikoje nuo to kenčia maždaug pusė Amerikos valstijų, ypač ūkininkai.

– **Washingtone** specialusis prokuroras Lawrence Welsh nustatė, kad pulk. Oliver North būtų pirmasis kuris bus teisiamas Irano – Contras byloje. Kiti trys – John Poindexter, Richard Secord ir Albert Hakim bus teisiami vėliau.

– **Amerikos** Tridento raketų bandymai nepasisekė.

Komunistų partijos rezoliucijos

Didžiosios problemos — maistas ir rusų pavergtos tautos

Maskva. – Komunistų partijos konferencijoje priimtos rezoliucijos buvo atspausdintos sovietų spaudoje šią savaitę. Rezoliucijos dar turi būti apiformintos įstatymais ir partijos taisyklėmis, kad būtų vykdomos kasdieniniame gyvenime. Visi pasiūlymai padaryti pakeitimams buvo jau anksčiau Gorbačiovo pasiūlyti.

Šešios rezoliucijos apima: perestroiką – Gorbačiovo pastangas pertvarkyti krašto ekonomiją, politinį persiorganizavimą, glasnost arba atvirumą, įstatymų kodeksą, tautybių klausimus ir biurokratinių kliūčių pakeitimus.

Aršioji sovietų problema – maistas

Politbiuras įsakė partijos oficialiems pareigūnams visame krašte tuoj pradėi akciją už konferencijoje padarytus sprendimus. Nieko neminima, kokie Gorbačiovo pasiūlymai buvo atmesti. Pilna Centro komiteto sesija įvyks šio mėnesio gale nustatymui, kurie specialūs planai tuoj pat vykdytini. Politbiuras praneša, kad sudaryta vyresniųjų komisija, vadovaujama ministerio pirmininko Nikolai Ryžkovo, kaip pagerinti aprūpinimą maistu, kurio vis trūksta. Atidarymo kalboje Gorbačiovas pažymėjo, jog „maisto trūkumas yra pati aršiausia problema mūsų bendruomenės gyvenime".

Panaši komisija, vadovaujama Politbiuro nario Nikolai Sliunkovo, sudaryta paruošti planams, kaip galima greičiau ir geriau išvystyti vartojamų prekių produkciją.

Politbiuras įsakė atspausdinti masei konferencijos žinias ir patvirtino Stalino tironijos aukoms paminklo pastatymą. Nutarė, kad dar atviriau būtų rašoma ir pasisakoma visose srityse, išskyrus valstybines paslaptis. Kiekvienam piliečiui bus leidžiama sužinoti autentiškas informacijas, išskyrus karines ir valstybines paslaptis. Kiekvienas asmuo turi teisę laisvai diskutuoti socialinio pobūdžio problemas.

Rezoliucija teisinės sistemos pertvarkymo klausimu mini du principus: pirma, viskas yra leidžiama, kas nėra įstatymų draudžiama, ir, antra, pirmiausiai dėmesys kreipiamas į individo teisinį apsaugojimą. Pirmasis principas pažaboja teismų įstaigas nuo savivaliavimo.

Rezoliucija, kuri pasisako už biurokratizmo sumažinimą, atsižvelgia į daugelio delegatų pageidavimus ir pataria „sumažinti popierizmą".

Daugiau laisvės respublikoms

Mes ilgiau sustojame prie rezoliucijos tautybių klausimu.

Buvęs iki šiol nusistatymas, kad tai, kas yra gera Sovietų centrinei vyriausybei, yra gera ir respublikoms, nebegalioja. Pagal tai, rezoliucija pataria sudaryti sąlygas didesniam regionų nepriklausomumui. Reuterio žinių pranešimu, Komunistų partija pasisakė už didesnę autonomiją 15-kai respublikų. Respublikos, kurios yra sudarytos tautiniu pagrindu, turi turėti daugiau nepriklausomybės nuo Maskvos ekonomijoje, socialiniame, kultūriniame ir vietiniame gyvenime.

Šešių puslapių partijos konferencijos dokumente, kaip rašo „Tassas", pasisakoma, jog praeityje daugelis tautinių problemų „nebuvo pakankamai greitai sprendžiamos. Tai privedė prie viešo nepasitenkinimo, kuris dabar ir anksčiau prasiveržė konfliktais". Dokumentas nepateikia specialaus sprendimo tautinėm problemom, kurios yra Sovietų Sąjungoje. Kai ši rezoliucija buvo paskelbta, kovos tarp Armenijos ir Azerbaidžano respublikų, kad Nagorno-Karabacho sritis būtų prijungta prie Armenijos, tebevyksta. 75% gyventojų toje srityje yra armėnai. Armėnai ir vėl streikuoja, net užėmė sostinės aerouostą, o kai sovietų kareiviai pradėjo į žmones šaudyti, žuvo 5 asmenys ir 36 buvo sužeisti. Rezoliucija rašo, kad tautybės, kurios negyvena savo teritorijose, turėtų turėti daugiau galimybių savo kultūriniams reikalams.

Leidžiama ir tautybės kalba

Rezoliucijoje leidžiama tautybių kultūrinė veikla, įskaitant ir dvikalbiškumą – kad būtų vartojama vietinė tautybės kalba ir rusų kalba. Buvo daug kritiškų pastabų, kad Ukrainoje, Pabaltijos respublikose ir kitose respublikose tų tautybių kalbos išstumiamos iš mokyklų ir jų vietoje įvedama tik rusų kalba.

Dokumente pakartojamas Kremliaus vado Gorbačiovo pažadas, kad partijos specialiame plenume Centro komitetas išstudijuos tautybių problemas, kurių Sovietų Sąjungoje yra daugiau negu šimtas.

Vakarų diplomatai ir žurnalistai Maskvoje sako, kad Gobačiovui yra suteikta daug galios, pertvarkant sovietų piliečių gyvenimą.

– **Maskvoje** „Tassas" praneše, kad Sovietų Sąjunga išskraidino erdvėlaivį į Marsą, kuris atliks 400 milijonų mylių kelionę maždaug per 200 dienų ir naktų. Šiuo norima ištirti Marso mėnulio Phobos paviršių. Prie šio projekto prisidėjo Amerikos, Austrijos, Bulgarijos, Vengrijos, Prancūzijos, Čekoslovakijos, Šveicarijos ir Švedijos mokslininkai. Europos erdvių agentūra taip pat prisidėjo prie tų dviejų erdvėlaivių paruošimo su įvairiais tyrinėjimų instrumentais.

KALENDORIUS

Liepos 9 d.: Audaktas, Veronika, Marcelina, Bitė, Vida.

Liepos 10 d.: Mauricijus, Rufina ir Secunda, Amalija, Prudencija, Montrimas, Sigutė, Gilvainas.

Liepos 11 d.: Benediktas, Olga, Šarūnė, Pijus, Vilimantas, Kipras.

Liepos 12 d.: Bonifacas, Sigisbertas, Margiris, Irma, Skaidra, Izabelė, Vyliaudė.

ORAS

Saulė teka 5:23, leidžiasi 8:27.

Temperatūra šeštadienį 92 l., sekmadienį 90 l., pirmadienį 90 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

ATEITININKŲ FEDERACIJOS PADĖKOS PAREIŠKIMAS

Jo Šventenybei Jonui Pauliui II

Šventasis Tėve,

Lietuvių tautos kenčianti bet kovojanti Katalikų Bažnyčia yra patyrusi Jūsų ypatingą nuoširdumą bei meilę. Jūsų asmenyje lietuvių tautos tikintieji mato savo gerąjį ganytoją, savo užtarėją, savo mylintį tėvą, savo brolį.

Prieš metus lietuvių tauta šventė 600 metų Lietuvos Krikščionybės jubiliejų, kurio iškilmėse Romoje Jūs aktyviai dalyvavote ir kėlėte kenčiančios Lietuvos Bažnyčios padėtį. Tų iškilmių metu Jūs pakėlėte į altoriaus garbę arkivyskupą Jurgį Matulaitį, tuo atkreipdamas viso pasaulio dėmesį į persekiojamą Lietuvos Katalikų Bažnyčią. Šiandien, lygiai po metų nuo tos istorinės šventės Romoje, Jūs pakeliate Kaišiadorių vyskupijos Apaštalinį Administratorių ir Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininką vyskupą Vincentą Sladkevičių į Kardinolų Kolegiją. Tai ypatingos reikšmės ir vilties įvykis kovojančiai Katalikų Bažnyčiai Lietuvoje ir visiems lietuviams, išsiblaškiusiems po platųjį pasaulį.

Ateitininkų sąjūdis, gimęs prieš tris ketvirčius šimtmečio, kaip atspara prieš plintantį ateizmą bei nihilizmą lietuvių šviesuomenėje, stojo liudyti Kristaus Evangeliją, įgyvendinti Ją savo kasdieniniame gyvenime ir siekti „Visa atnaujinti Kristuje — tarnaujant Dievui ir Tėvynei". Kaip katalikai, ateitininkai yra įjungti į Kristaus Bažnyčios likimą ir ypač stoja už dieviškos tvarkos saugojimą savo tautoje. Kaip lietuviai, ateitininkai yra įjungti į savo tautos likimą, kurį išgyvena kaip savo asmeninį buitį.

Ateitininkų Federacija džiaugiasi ir didžiuojasi, kad šiandien vienas iš ateitininkų sąjūdžio narių, išugdytas ateitininkų ideologijos šviesoje, yra keliamas į Kardinolų Kolegiją. Šią iškilmingą ir džiugią progą Ateitininkų Federacija, kartu su kardinolu Vincentu Sladkevičium, pakartoja savo ištikimybę bei pasitikėjimą Šventuoju Tėvu ir prižada visu uolumu siekti savo šūkio „Omnia Instaurare In Christo" įgyvendinimo lietuvių tautoje.

Garbė Kristui!

Juozas Polikaitis
Ateitininkų Federacijos Vadas

1988 m. birželio 28 d.

MOKSLEIVIAI ATEITININKAI ŽEM. NAUMIESČIO VIDURINĖJE MOKYKLOJE

1927 m. balandžio 1 d., nepamenu kas man padavė laiškutį, kad nurodytą valandą užeičiau pas Juozą Pocių, kurį tik iš matymo pažinau ir žinojau kur gyvena; žinojau, kad jis su tėvais parvažiavęs iš Amerikos ir prieš keletą metų baigęs Žem. Naumiesčio vid. mokyklą. Kvietimo tikslo nežinojau. Pagalvojau, gal balandžio 1-mos pokštas. Nuėjau. Radau jau susirinkusius arti dešimtį kviestųjų vid. mokyklos mokinių. Atrodo, kad niekas iš susirinkusių nežinojo, kuriam tikslui buvome pakviesti.

Juozas Pocius padėkojo, kad paklausėme jo kvietimo ir susirinkome pasikalbėti. Toliau kalbėjo, kad mokykla daug duoda, bet ne viską žmogaus išsilavinimui. Tą trūkumą papildo organizacijos. Mūsų vidurinėje mokykloje slaptai jau veikia žiežirbininkai. Ši organizacija mums tikintiems, netinkama. Supažindino su Skautų ir Ateitininkų organizacijomis. Susirinkusieji balsavimu pasisakė už ateitininkus ir tuo buvo įsteigta moksleivių ateitininkų kuopa. Visi susirinkusieji į ją įstojo. Išsirinkome valdybą. Pirmininku sutiko būti Juozas Pocius. Kiti valdybos nariai, kiek atsimenu, buvo: Ona Vainoraitė, Stasė Idzelytė, Kazys Tarvydas ir Antanas Balčytis (jei suklydau — atsiprašau!). Susirinkimus nutarėme šaukti kas mėnesį.

Iškilo klausimas, kaip veiksime? Viešai ar slaptai? J. Pocius paaiškino, kad viešam veikimui reikalinga gauti iš pedagogų tarybos leidimą, kuriame tik vienas kapelionas kun. Juozas Valaitis yra mums palankus; kiti tarybos nariai yra priešingų pažiūrų ir priklauso kultūros klubui. Žiežirbininkai veikia slaptai su mokytojų žinia. Nutarėme veikti slaptai. Veikėme pusiau slaptai, pusiau viešai.

Dar veikimui neįsisiūbavus, kuopos pirm. Juozas Pocius, gavęs darbą, išvyko į Klaipėdą. Kuopos pirm. pareigos atiteko Antanui Balčyčiui. Kapelionas pranešė, kad birželio mėn. pradžioje, parapiją lankys J.E. vysk. Justinas Staugaitis. Sukrutome ruoštis ji sutikti. Tas sudarė nepatyrusiems didelį rūpestį, daug darbo ir kartais mažų nesklandumų. Kapelionas tvarkė reikalus su parapija ir su vyskupu. Mums teko sutvarkyti parapijos salę, išpuošti ir patiems pasiruošti. Pynėm vainikus ir išpuošėme salę. Nepamenu, kas pagamino iš aksomo gražius ženkliukus.

Praėjusios vasaros prisiminimais dalinasi „Ateities" vakare susitikę Tomas ir Andrius Zubinai, Gilius Kisielius.

Nuotr. **R. Musonytės**

Nepamenu, ar tai buvo pirmas, ar antras birželio sekmadienis. Po vyskupo iškilmingų Mišių ir pamokslo paskelbė, kad po pamaldų parapijos salėje vysk. priims ateitininkų pasižadėjimą ir prisegs kiekvienam ženkliuką; kvietė visus toje ateitininkų šventėje dalyvauti. Prisirinko pilna salė stovinčių (suolų ir kėdžių publikai nebuvo). Mes sustojome į eilutę prieš publiką. Atvykęs vysk. Justinas Staugaitis, pasakė gražią kalbą, priėmė mūsų pasižadėjimą ir prisegė po ženkliuką. Ne tik mums buvo didelė šventė, bet tos šventės nuotaikas pergyveno visi toje šventėje dalyvavę. Tuo laiku buvo leidžiamas dienraštis „Lietuva" ir jo savaitinis priedas „Iliustruota Lietuva". Nepamenu kas, atnešęs man „Iliustruotą Lietuvą" parodė, kur buvo aprašyta ta šventė ir įdėtos nuotraukos.

Susirinkimus darydavome kas mėnesį ir atostogų metu. Susirinkime nutardavome kur ir kada bus kitas susirinkimas. Geram ir šiltam orui esant susirinkdavome gamtoje, o žiemą, ar blogam orui esant, dažniausiai pas Stasės tėvus Idzelius.

Po liepos mėnesio sekmadienio susirinkimo, sutikau Juozo Pociaus, kuopos įsteigėjo motiną, kuri mane vadindavo antruoju sūnum, nors antrasis sūnus buvo Stasys. Ji pasiūlė man važiuoti į Ateitininkų reorganizacinę konferenciją Palangoje. Pasiskundžiau, kad nesu pasiruošęs ir neturiu pinigų. Ji prižadėjo už kelionę sumokėti. Susigundžiau ir nei tėvams nepranešęs su ja išvykau. Iki Kretingos važiavome traukiniu. Iš Kretingos į Palangą tuo laiku nebuvo jokio autobuso. Važiavo žydelis su vištų gardais. Davė jam du litus ir jis leido atsisėdus ant gardų važiuoti į Palangą. Į konferenciją užsiregistravau kaip Žem. Naumiesčio vid. mokyklos moksleivių ateitininkų kuopos atstovas. Buvau apgyvendintas ant tvartelio Palangos progimnazijos kieme. Ten susipažinau su Juozu Dėdinu ir Jonu Seniausku, kuriuodu taip pat nakvodavo ant to tvartelio. Dalyvavau kaip žiūrovas misterijos „Nuvainikuota Vaidilutė" (Putino) vaidinime, Dainų šventėje ir sporto olimpiadoje, kaip dalyvis pamaldose ir eisenoje aukštai iškėlęs fakelą į pajūrį, kur įspūdingas ir uždegančias kalbas pasakė Tylenis ir Domas Jasaitis. Konferencijoje buvo įsteigta Ateitininkų Federacija su Sendraugių, Studentų ir Moksleivių sąjungomis. Iš tos konferencijos grįžau labai nuvargęs, bet buvau patenkintas ir dėkingas Pocienei, kad galėjau konferencijoje dalyvauti.

Prasidėjo 1927-28 mokslo metai. Radome naują direktorių Kazį Černių ir daug naujų mokytojų. Pirmam susirinkime nutarėme prašyti pedagogų tarybos, kad leistų veikti moksleivių ateitininkų kuopai ir paskirtų globėją. Prašymą įteikėme direktoriui. Jis sakė, kad pedagogų taryba apsvarstys ir mums praneš.

Mokslo metams prasidėjus, kuopą vizituoti atvyko iš Kauno Moksleivių ateitininkų sąjungos centro valdybos pirm. Kazys Kleiva. Susirinkimas įvyko klebonijoje, kur išklausėme svečio paskaitą ir patarimų. Kaip visur ir visada, atsirado vienas, kuris, po nepasisekusios meilės, įskundė tiesiog direktoriui ar per kurį nors mokytoją. Direktorius pasišaukė mane ir sako: „Jūs padavėte prašymą, kad leistumėme įsteigti ateitininkų kuopą. O pasirodo jau jūs veikiate". Parodė „Iliustruotą Lietuvą". Pasirodo, kad jis žino apie susirinkimą klebonijoje ir K. Kleivos paskaitą. Aš jam paaiškinau, kad pereitais metais mes veikėme slaptai, o šiemet, pasikeitus pedagogų tarybai, padavėme prašymą leidimui gauti. Į kleboniją buvome pakviesti. Nežinojome, kas ten bus. Išklausėme paskaitos ir išsiskirstėme. Laukiame pedagogų tarybos nutarimo. Prižadėjo greitai pranešti. Atrodo, kad buvo patenkintas mano paaiškinimu. Po to, vieną vakarą, gatvėje sutikau mano klasės auklėtoją mokytoją Juozą Kanapecką. Jis mane užkalbino; sakėsi norįs su manimi pasikalbėti. Vaikščiojome Klaipėdos gatve. Jis norėjo mane įtikinti, kad mes esame dar per jauni būti ateitininkais ir kad atsiimtumėme prašymą dėl leidimo įsteigti ateitininkų kuopą. Po ilgesnio pasikalbėjimo prižadėjau, su norinčiais įsteigti kuopą, apsvarstyti jo pasiūlymą. Nesuspėjau sušaukti pasitarimo, vieną dieną direktorius pasišaukė mane ir pranešė, kad leidimo neduoda, nes į ateitininkus jie žiūri, kaip į penkių metų vaikus su ūsais ir kad mes esame per jauni politikuoti. Iš mandagumo padėkojau ir išsiskyrėme.

Negavę leidimo ir toliau veikėme slaptai, slapčiau, kaip prieš tai. Nė napajutome, kaip greitai prabėgo šie mokslo metai.

1928-tų metų vasarą, Švėkšnoje įvyko žemaičių rajono moksleivių ateitininkų konferencija. Joje dalyvavau kaip Žem. Naumiesčio Vidurinės mokyklos ateitininkų kuopos atstovas ir padariau kuopos veikimo pranešimą. Tuo laiku visur moksleiviai ateitininkai veikė viešai — netrukdomai, o mūsų kuopa slaptai. Pranešimas buvo šiltai priimtas gausiais plojimais.

1928-29 mokslo metams kuopos pirmininku buvo išrinktas Kostas Lekšas. Tie mokslo metai buvo paskutiniai, nes vidurinę mokyklą buvo numatyta likviduoti. Buvau Švėkšnos „Saulės" gimnazijoje. 1929 m. kovo mėn. pradžioje atvažiavo Moksleivių ateitininkų s-gos centro valdybos pirm. Juozas Laučka ir vizitavo Švėkšnos „Saulės" gimnazijos ateitininkų kuopą, o kovo 4 d. nuvažiavo į Žem. Naumiesčio Vidurinę mokyklą likviduoti ateitininkų kuopą.

Taip, 1927 m. balandžio 1 d. Juozo Pociaus įsteigta Žem. Naumiesčio vidurinės mokyklos moksleivių ateitininkų kuopa, 1929 m. kovo 4 d. buvo likviduota. Ar anksčiau šioje mokykloje kada veikė moksleivių ateitininkų kuopa, nepasisekė sužinoti.

Antanas Balčytis

MAS STOVYKLA DAINAVOJE

Šių metų moksleivių ateitininkų stovykloje Dainavoje stovyklauja 90 moksleivių. Stovyklai vadovauja:

MAS CV pirmininkas ir vyr. vadovas — Darius Mičiūnas;

Komendantas — Arnoldas Kungys;

Mergaičių vadovės — Auksė Bankaitytė, Vija Bublytė, Laura Gražulytė, Zita Prakapaitė, Gailė Radvenytė, Loreta Stanulytė, Daina Tijūnėlytė, Rasa Tijūnėlytė.

Berniukų vadovai — Linas Biliūnas, Marius Gražulis, Linas Orentas, Audrius Polikaitis, Aras Tijūnėlis, Tadas Vizgirda.

Sekretorė — Rima Polikaitytė.

1988 M. ATEITININKŲ STOVYKLŲ KALENDORIUS

Moksleivių ateitininkų sąjungos (MAS) — Dainavoje, **liepos 3 - 17 dienomis.**

Jaunųjų ateitininkų sąjungos (JAS — jaunučių) — Dainavoje, **liepos 17 - 31 dienomis.**

Ateitininkų sendraugių sąjungos (ASS) — Dainavoje, **liepos 31 - rugpjūčio 7 dienomis.**

Studentų ateitininkų sąjungos (SAS) — Kretingoj, Wasaga, **rugpjūčio 26 - rugsėjo 2 dienomis.**

Ateitininkų Studijų dienos — Dainavoje, **rugsėjo 2 - 5 dienomis.**

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. JAMES V. HUDSON
DR. LORETA V. STONCIUS
DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba **439-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS
ŠEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
217 E. 127 St. — Lemont, IL 60439
Priklauso: Palos Community Hospital ir Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 257-2265

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais
Susitarimui skambint **436-5566**

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-6288

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba **246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

NANCY STREITMATTER, M.D.
KARDIOLOGĖ
2454 W. 71 Street
Tel. 434-6777
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

JOHN P. WAITKUS, M.D., FACS
SPECIALISTAS CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ligoninei
2700 W. 43 St., Tel. 927-3231
Kalbame lietuviškai
Val. pagal susitarimą pirm., antr. Ketv. ir penkt. nuo 3-7 v.v.

Po didžiųjų renginių

NAUJAS VEIKLOS RYŽTAS

Su pasisekimu prabėgo trys didieji renginiai, kurių laukė laisvojo pasaulio lietuviai. Į juos iš anksto žiūrėjo su baime ir nepasitikėjimu. Lietuvių ryžtas, nauji užmojai, platesnės veiklos numatymas nebuvo veltui laukiamas ir nepraėjo tik dulkėmis. Reikia tik skaičiuoti naudą iš šių renginių ateičiai – tik ateitis parodys jų vertę, rezultatus, užsimojimų konkretumą ir praktiškus pritaikymus laikui ir turimoms aplinkybėms. Kad tie renginiai pavyko, kad jie paliko pėdsakus lietuviškoj veikloj ir pastūmėjo į konkretesnius darbus, aišku jau dabar iš tų, kurie dalyvavo Kultūros kongrese, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime ar Tautinių šokių šventėje.

Diskusijos, pasikeitimai ir numatymas ateities darbų nėra tuščios svajonės, bet tikras pasiryžimas pratęsti tautinius darbus išeivijoje, kol dar galima ir reikalinga. Pratęsti juos tegali tik jaunesnioji ir vidurinė karta, kuri jau šiandien atsistojo lietuviškų darbų priekyje, kuri vadovauja organizacijoms, nors susidėjusi su vyresniais. Ji imasi ant savo pečių atsakomybę už tautinį darbą, reikalingą išeivijai ir tai kartai, kuri tėvynės ar net senolių krašto nepažįsta. Jai istorija ir gyvenimas dabartyje yra susilieję į vieną gyvenimą, į tokį gyvenimą, kuris padalina žmogų tarp gyvenamo krašto ir atsakomybės už savo kilmės kraštą ar tautą.

Po trijų didelių renginių visa lietuviškoji visuomenė išeivijoje žvelgia su viltimi ir pasitikėjimu į naujus užmojus, kurie buvo padaryti išvadose, į naują ryžtą, kuris reiškėsi tuose renginiuose. Nauji planai ir naujo pasiryžimo motyvai kilo iš Kultūros kongreso ir PLB seimo. Čia buvo svarstyta kultūrinės pažangos galimumai ir platesnės veiklos ištakos. Tautinių šokių šventė sujungė visus – jaunus ir vyresnius – vienam tautiniam tikslui išeivijoje – dirbti ir pratęsti lietuvišką veiklą tautos ateičiai.

*

Net ir didelių pastangų reikalaują platesnio masto renginiai praeina ir palieka tik pasiryžimus dirbti. Tuose renginiuose sukoncentruoti visi geriausi norai ir geriausi numatymai liks tik numatymais, jei nebus kas juos ateityje vykdys. Vykdytojai, ateities darbininkai, visuomenininkai ar kultūrininkai visomis jėgomis turės siekti, kad kultūra, tautinė kūryba išeivijoje pakiltų ir būtų pakeliama. Visuomenės veikėjai taip pat turės įdėti visas laisvalaikio jėgas, kad lietuviškas gyvenimas nei išeivijoje, nei pavergtoje tautoje nesustotų, bet vienas kitą papildytų.

Gražūs nutarimai, nurodymai, svarstymai ir sprendimai buvo padaryti Kultūros kongrese, kurio ir tikslas buvo labiau išnagrinėti kultūrinės kūrybos galimybes ir pakelti pačią kūrybą ne tik išeivijoje, bet ir tautoje, kurioje kultūrinis gyvenimas eina skirtinga kryptimi. Nors sakoma, kad literatūra yra tik viena, kad kultūrinis gyvenimas yra tik tautinis ir tautos keliamas, bet iš tikrųjų labai skirtingais keliais eina kultūriniai daigai pavergtoje tautoje ir išeivijos išsiblaškyme. Mėginame tai lyginti, bet tie daigai sunkiai palyginami – kiekviena dalis noromis ar nenoromis yra pasirinkusi skirtingą dirvą ir skirtingus vaisių naudotojus. Ateityje reikės žvelgti į abiejų tautos dalių skirtingumus, o ne tik į laimėjimus, kurie yra būtini ir reikalingi.

Ir visuomeninis gyvenimas turi skirtingą atspalvį. Mes galime džiaugtis, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės priekyje atsistojo nauji žmones. Kartu galėsime iš jų laukti, kad jie parodytų didesnį susipratimą tarp išeivijos pasiskirstymo į organizacijas, į tikslų siekimo priemones, į savo ir kitų paskirtį. Lietuviškų organizacijų paskirtis keičiasi pagal išeivijos ir pavergtos tautos sąlygas. Tas sąlygas pakeisti priklauso ne nuo mūsų ir ne nuo mūsų organizacinio pasiskirstymo, o nuo geresnio susipratimo.

*

Grįžo ar grįžta įvairių tautinių pasirodymų ir svarstymų bei Tautinių šokių švente pasidžiaugę dalyviai į savo kraštus. Jie neturi grįžti tušti, nieko naujo neparvežę savo tautiečiams, kurie juos siuntė arba kurie įgalino juos dalyvauti tuose renginiuose. Lietuviška kultūra, nors ne visi kultūros nešėjai ir kūrybos žmonės kongrese dalyvavo, turi atšviežinti aplinką, kurion jos spindulių dalį parsiveš Kultūros kongrese dalyvavę atstovai.

Turi šiek tiek daugiau susiklausymo, tautinės ateities numatymo, pasiryžimo lietuvybei dirbti būti davęs PLB seimas, kuriame dalyvavo, sprendimus darė, naują valdybą rinko ir jai savo pačių veiklos ir atsakomybės pasitikėjimą pareiškė. Šie abu renginiai vienas kitą papildė, vienas kitam davė šviesos ir prasmės, nes tiek viename, tiek antrame dalyvavo lietuviai, kurie susirūpinę sava kultūra ir sava visuomenine veikla.

Tautinių šokių šventė viršijo visus renginius. Čia susibūrė jaunimas ir senimas, vidurinioji ir vyresnioji karta. Jaunimas parodė savo sugebėjimus tautiniame šokyje, tautiniame liaudies mene. Šokiuose dalyvavo ir jaunesniųjų tėvai ar vyresnieji broliai veteranų eilėse, lyg pritardami tam bendram ryžtui, kuris plaukė iš norinčių pasirodyti šokėjų ir entuziastiškų žiūrovų. Jei ir buvo vienas kitas svetimtautis, tai jis buvo tik dėl dekoracijos – tautiniai šokiai, kaip tautinė daina, yra rengiami tik savo tautai, tik tiems, kurie bent trumpas valandas nori pagyventi savo menu ir savo kūryba, išreiškiančia tautines glūdumas ir tautinį charakterį.

Ar tikrai iš šių trijų renginių parsineš pasaulio lietuviai tikro pasiryžimo dirbti savo tautai išeivijoje? Ji turi laikytis, kol bus reikalinga, kol pasikeis politinė padėtis, kad Lietuva ir kitos pavergtos tautos bus laisvos. Tas ryžtas turi lydėti kiekvieną šių renginių dalyvį.

Pr. Gr.

Kas iš didžiausios elektros lempos, jei nėra sujungta su srove? Ko vertas, nors ir puikiausias žemės gyvenimas, jei jis nesiglaudžia prie Dievo, prie viską gaivinančio centro?

T. Toth

Darbas yra geriausias vaistas kūno ir dvasios sveikatai laikyti todėl, kad žmogus pats savimi tenkinasi. Darbas yra tautos subrendimo, kultūringumo ir nepriklausomybės saikas.

J. Jablonskis

FUTBOLO PIRMENYBĖS

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

1988 m. Europos futbolo pirmenybės (jos vykdomos kas ketverius metus) jau praeityje. Vokietijos televizija buvo labai „dosni", perduodama visas rungtynes ne tik savo gyventojams ar pirmenybėse dalyvaujantiems kraštams, bet taip pat ir kitoms valstybėms. Nenuostabu, kad atidarymo rungtynes stebėjo beveik 1 milijardas žmonių pasaulyje. Pačioje Vokietijoje, žaidžiant to krašto vienuolikei, prie televizijos aparatų sėdėjo tarp 11 ir 21 milj. futbolo sirgalių, tvirtai tikėdami vokiečių pergale bei jų rinktinei laimint Europos meisterio vardą. Deja, Vakarų Vokietijai „koją pakišo" mažytė Olandija, pusbaigmėje įveikdama šeimininkus 2:1 ir tuo pačiu, išeliminuodama vokiečius iš baigminio susitikimo.

Kitoje pusėje pusbaigmėje susitiko maišyta ukrainiečių, rusų ir gruzinų rinktinė, atstovaujanti Sov. Sąjungai. Ji laimėjo prieš Italiją 2:0. Po šio gražaus laimėjimo „Russen" buvo vienbalsiai pripažinti baigmės favoritais, kadangi jie, žaisdami su olandais toje pačioje grupėje, buvo juos įveikę 1:0.

„Kamuolys yra apskritas" – sako šios sporto šakos mėgėjai. Olandai, po pergalės prieš vokiečius, atsigriebė už pralaimėjimą pasaulinėse pirmenybėse Miunchene, įžiūrėdami tame taip pat okupacijos „revanšą", nes dar ir dabar yra jaučiamas olandų antagonizmas vokiečiams. Tai patyriau su šeima Amsterdame, kada viename restorane, kalbėdami vokiškai, buvome labai nemandagiai aptarnaujami padavėjų. Tik išsikalbėjus, kad esu Kanados lietuvis – santykis su mumis apsisuko visais 360°.

Bet prisiminkime mūsų krepšinio rinktinės pergales prieš Lenkiją. Ar negyvenome tom pačiom nuotaikom kaip ir olandai? Ar neįžiūrėjome mūsų laimėjimuose politinės, o gal net ir karinės pergalės prieš Lenkiją už mūsų pagrobtą Gedimino miestą ir trečdalį Lietuvos žemės?.. Pagalvokime...

Tačiau grįžkime prie futbolo. Pirmenybių atidarymas Diuseldorfo stadione buvo be jokių kalbų, pasirodant aikštėje dalyvaujančių valstybių vaikų chorams (po eliminacinių rungtynių pirmenybėse dalyvavo 8 valstybės). Atrodo, kad žiūrovų simpatijos nusviro į Maskvos mokyklos chorą ir jo dainuojamą „Kalinka", kadangi stadione pasigirdo „Zugabe" (priedo) garsai.

Išsirikiavusias Italijos ir Vokietijos rinktines, asmeniškai paspausdami rankas, sveikino Vakarų Vokietijos prezidentas ir kancleris. Rungtynės vokiečiams baigėsi labai laimingai – 1:1, kadangi „squadra azzurri" žaidė žymiai geriau.

Daug laukta iš Anglijos futbolo. Deja, salos futbolininkais teko nusivilti, kadangi jie pralaimėjo savo grupėje visas rungtynes ir net prieš šių pirmenybių „Pelenę" – Airijos rinktinę. Ir „žaliosios salos" atstovai į šią pergalę žiūrėjo iš politinio taško, berods po 27 m. pasiekę didelį laimėjimą. Dubline juos sutiko 30 tūkst. žmonių minia.

Anglų futbolas kaip ir kanadiečių ledo ritulys yra jau praeities istorija. Abi tautos turi pasikviesti užsieniečius trenerius, kurie naujais metodais, nauja sistema, vėl pastatytų abi rinktines į buv. aukštumas. Priešingu atveju, anglai ir kanadiečiai užsidarys savo kevale, niekuomet neperžengdami tarptautinio slenkščio bei už jo ribų klestinčio brandaus žaidimo.

Pirmenybių baigmę Miuncheno olimpiniame stadione stebėjo 73 tūkst. žiūrovų ir vėl beveik 500 milj. kituose kraštuose prie televizijos aparatų. „Specialistų" nuomone, baigmėje susitiko dvi geriausios Europos vienuolikės – Sov. Sąjungos, paremtos ukrainiečiais Demjanenko. Litivčenko, Michailičenko, vengrų kilmės Racu, bei Olandijos, kurios sąstatą sudarė Europos klubinis meisteris Endhoven komanda ir Ajax Amsterdam. Favoritais buvo laikomi Sov. S-gj. žaidėjai, nors lažybose vyravo 50:50 santykis. Apie 40 tūkst. atvykusių olandų (už įėjimo bilietą juodoje rinkoje tulpių krašto atstovai mokėjo po 500 dol.!) buvo savo rinktinės „12-tas" žaidėjas. Tiesa, pas sovietus matėsi sunkios kovos nuovargis prieš Italiją, nors taip pat daug lėmė netikslūs šūviai (olandų vartininkas atlaikė 11 m. baudinį). Puikiai sužaidę olandai nugalėjo Kremliaus pasiuntinius 2:0, savo eilėse turėdami šių pirmenybių geriausią žaidėją van Basten, kuris 54 žaidimo min. galutinai nuginklavo Maskvos Spartako vartininką Dasajevą ir tuo pačiu užantspaudavo laimėjimą. Tą patį jis atliko ir su vokiečiais, įkirtęs jiems pergalės įvartį 88 min. Su penkiais įvarčiais iš penkių rungtynių, jis buvo šių pirmenybių „karalius".

Po varžybų vokiečių sporto žurnalistai sudarė simbolinę Europos rinktinę: vartininkas – Dasajevas (S.S.), gynėjai ir saugai – Rijkaard, Koeman (Olandija), Kuznecovas (S.S.), Matens (V. Vok.), Houghtonas (Airija), Michailičenko (S.S.), Gulitas (Oland.), puolimas – Viali (Ital.), van Basten (Oland.), Protasovas (S. S.).

Nors į kiekvieną miestą buvo sutrauktos tūkstantinės policijos jėgos, tačiau neišvengta muštynių, langų daužymo, praeivių užkabinėjimų. Tuo pasižymėjo anglai, olandai ir vokiečiai. Neblaiviame stovyje mirė du svetimšaliai. Ramiausi buvo airiai. Dalis jų buvo įsitaisę savo „stovyklą" netolimame nuo mano gyvenvietės – Heidelbergo mieste. Važiuojant į rungtynes, autobuso vairuotojas daug vargo neturėjo: jis iš tolo girdėdavo kokioje nors „knaipėje" dainuojančius airius – ten ir tuoj pat atvažiuodavo su autobusu. Ir vokiečiai spaudai pareiškė, kad jie yra „harmlos" – nepavojingi.

Olandus Amsterdame birželio mėn. 26 d. sutiko 100 tūkst. žmonių minia ir sekančią dieną karalienė priėmė savo rūmuose. Sekmadienį visi alkoholiniai gėrimai Amsterdamo m. centre buvo išpirkti. Tuo tarpu pasaulio centre – Miunchene olandai nepajėgė išgerti gintarinės spalvos „skanėsto", kadangi Bavarijos sostinėje alų gamino penkios didelės alaus salyklos.

CHRONIŠKAI SERGANTIEMS

Illinois valstija priėmė įstatymą, kuriuo įvedama apdrauda chroniškai sergantiems ligoniams. Tam paskirta 10 mil. dolerių. Į tokią apdraudą bus galima įsijungti nuo spalio 1 d.

MOKYKLŲ PERTVARKYMAS

Illinois parlamentas priėmė naują nuostatą apie mokyklas. Pakeičiama ligšiolinė švietimo taryba, tėvams duodama didesnė teisė mokyklų tvarkyme, mokyklų vedėjams leidžiama samdyti mokytojus pagal jų tinkamumą ir nuopelnus.

Rimties valandėlei

KERTINIS AKMUO ATMETAMAS

Kristus palyginime vaizdžiai piešia, kaip šeimininkas įrengė vynuogyną: paruošė žemę, pasodino geros rūšies vynuogių daigų, aptvėrė tvora, įrengė spaustuvą vynui išspausti vietoje, pastatė bokštą sargybai – saugoti vynuogyną nuo laukinių gyvulių ir žmonių vagių. Visa tai padaręs išnuomojo vynuogyną vynininkams ir pats išvyko ilgesniam laikui. Paprastai pasodintos vynuogės duoda vaisius tik po trejetos metų. Ir tik tada, kai jau vynuogynas duoda vaisius, šeimininkas pareikalauja iš vynininkų jam priklausomos vynuogių dalies.

Bet čia prasideda tragiškoji palyginimo dalis: šeimininko pasiųstieji tarnai pargabenti vynuogyno vaisių vieni sumušami, kiti nužudomi ir tai pakartotinai. Tai žydų tautos dramatiška istorija, kada Dievo siųstieji pranašai buvo žydų žudomi.

Tai Jėzus prikišo veidmainiams Rašto aiškintojams ir fariziejams: „Kaip jūs ištrūksite nuo pasmerkimo į pragarą?! Todėl štai siunčiu pas jus pranašų, išminčių ir Rašto aiškintojų. Vienus iš jų jūs užmušite ir nukryžiuosite, kitus plaksite sinagogose ir persekiosite iš miesto į miestą, kad ant jūsų kristų visas nekaltas kraujas, išlietas žemėje, pradedant teisiojo Abelio krauju ir baigiant krauju Barachijo sūnaus Zacharijo, kurį jūs nužudėte tarp šventyklos ir altoriaus. Iš tiesų sakau jums: visa tai ištiks šitą kartą" (Mat. 23, 33-36).

Bet tragiškiausias dalykas: vynininkai nužudo ir šeimininko sūnų ir jo lavoną išmeta už vynuogyno tvoros. Čia pavaizduota aukščiausias Dievo gailestingumo laipsnis, bet drauge ir tautos niekšiškumas bei nedėkingumas. Nedorų vynininkų-žmogžudžių galvojimas – nužudyti šeimininko vienturtį sūnų ir taip paveldėti jam įpėdinystės keliu priklausančią nuosavybę – yra vaizdas žydų tautos vadų, kurie, nusivylę Jėzaus dvasinės mesijaninės karalystės skelbimu, galvojo, kad, pašalinus tą nazaretietį, jie vieni liks teisėtais įpėdiniais Jahvės duotųjų pažadų ir palaiminimų. Tas palyginime šeimininko sūnaus lavono išmetimas už vynuogyno tvoros, egzegetų aiškinamas, kaip Kristaus prikryžiavimas už miesto vartų. Tai aiški pranašystė apie Kristaus mirtį, kurios jis susilaukė kaip tik iš išrinktosios tautos vaikų.

Papasakojęs apie nedėkingų vynininkų pasielgimą, Kristus klausia: „Ką darys vynuogyno savininkas?" Klausytojai teisingai atsakė: „Jis žiauriai nužudys piktadarius ir išnuomos vynuogyną kitiems vynininkams, kurie atėjus metui atiduos vaisių". Čia Viešpats pats padaro išvadą iš pasakyto palyginimo: „Dievo karalystė bus iš jūsų atimta ir atiduota tautai, kuri duos vaisių". Sinedriono nariai, supratę, kad visa tai jiems taikoma sušuko: „Neduok Dieve". Bet Jėzus savo kalbą tęsė apie statytojų atmestą akmenį, kuris tampa kertiniu akmeniu naujai Dievo karalystės statybai. Tas atmestasis akmuo yra patsai Kristus – Mesijas. Kai Kristus klausytojams primena, kad apie atmestąjį akmenį yra „parašyta Raštuose", jis turi mintyje psalmę – himną, kurį žydai giedodavo žengdami į Jeruzalės šventyklą. „Aš dėkosiu tau, kad išgirdai mane ir pasidarei mano gelbėtojas. Akmuo, kurį atmetė statytojai, pasidarė kertinis akmuo" (Ps. 117, 21, 22). Psalmėje tas akmuo yra Sionas, kurį pagonys atmetė ir norėjo sunaikinti. Kaip Sionas yra Izraelio karalystės kertinis akmuom, taip Mesijas yra naujosios – mesijaninės karalystės kertinis akmuo. Šv. Paulius laiške efeziečiams sako: „Jūs jau nebesate ateiviai nei svetimi, bet šventųjų bendrapiliečiai ir Dievo namiškiai, užstatyti ant apaštalų ir pranašų pamato, turintys kertiniu akmeniu patį Jėzų Kristų" (Ef. 2, 19-20).

Taigi pagrindinė palyginimo mintis yra ši: iš mesijaninės karalystės yra išskiriami žydai, o į ją pašaukti pagonys. Tai yra istoriška ir pranašiška žmonijos atpirkimo istorija. Žydai nubaudžiami ir išskiriami dėl to, kad atmetė ir netikėjo pranašams, bet dargi nepripažino nė paties naujosios karalystės steigėjo.

J. V.

Brandūs rugeliai žemai linksta; tuščiavarpiai – tiesiai stovi.

Lietuvių patarlė

DIENAI RIEDANT VAKAROP

VLADAS RAMOJUS

24

Iš II Dainų šventės dirigentų šiandien tebegyvena tik Bronius Budriūnas ir šventės akompanuotojas Stasys Gailevičius. Gyvųjų tarpe taip pat nebėra šių šventės vykdomojo komiteto narių: prel. Igno Albavičiaus, Jono Paštuko, Stasio Daunio, Jono Zdaniaus ir Jono Jasaičio. Mirę ir plenumo nariai: Jonas Bertašius, Zigmas Dailidka, Antanas Gintneris, Kazys Oželis, Jonas Pakel, Jonas Paštukas ir Stasys Šiaučiūnas.

Šias pavardes skelbiu, norėdamas pailiustruoti, kaip sparčiai retėja ankstyvesnės ir vėlyvesnės lietuvių išeivijos veiklesniųjų narių gretos.

Apie II JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventę įspūdžius paskelbiau „Darbininko" 1961.VII.20 nr., kuriuos čia pacituosiu;

„1961 m. liepos 2 d., Chicagos ir į Chicagą suvažiavę lietuviai dideliam, vėsiam Tarptautiniam amfiteatre (čia turėta omenyje I JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventė, įvykusi 1956.VII.1 Chicagos koliziejuje, kai temperatūra siekė 106 laipsnius, o salė neturėjo vėsinimo sistemos – Vl. R.) išgyveno gražias ir ilgai nepamiršiamas valandas. Tą dieną čia įvyko II JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventė. Į šventę iš JAV ir Kanados suvažiavo netoli tūkstančio dainininkų ir amfiteatran susirinko apie 8,000 žiūrovų. Nors lauke temperatūra siekė 85 laipsnius, bet šaltu oru vėsinama ta garsioji buvusi didžiųjų konvencijų bei suvažiavimų salė dvelkė vėsuma. Todėl visi svečiai bei dainininkai šį kartą puikiai jautėsi.

„Susirinkus į tą didžiulę salę, visų akys krypo į estradą, kuri buvo parengta tūkstantiniam choristų būriui. Estradą puošė dailininko Adolfo Valeškos didelės masyvios kolonos su meninėmis tautinėmis emblemomis. Tai buvo vienas iš gražiausių ir įspūdingiausių papuošimų, kokius bent kada teko matyti.

„Lygiai 3 valandą prie mikrofono priėjo šventės rengėjų vykdomasis vicepirmininkas Vytautas Radžius ir paskelbė vėliavų eiseną. Minia, užpildžiusi parterį ir tris balkonus, puslankiu supančius salę, sustojo. Po vėliavų eisenos ėjo II Dainų šventės garbės dirigentai ir dirigentai, toliau Dainų šventės rengimo komiteto nariai, o po jų vienas paskui kitą tvarkingai išsirikiavę ėjo įvairūs chorai, suvažiavę iš JAV ir Kanados. Kiekvienas choras prieš jam ateinant per garsintuvus buvo pristatytas publikai, ir žiūrovų masė kiekvienam naujai pasirodančiam chorui kėlė ovacijas. Stebėdami tą didelį ir tvarkingą paradą, nepamatėm, kaip tūkstantis choristų užpildė estradą, visi sustoję savo vietose. Žodžiu, tvarka buvo iš anksto gerai apgalvota ir pavyzdingai įvykdyta.

„Sustingo visų veidai ir žvilgsniai, kai mišrus jungtinis choras, muzikui Alfonsui Mikulskiui diriguojant, giedojo komp. J. Dambrausko „Maldą už tėvynę" – ‚Dieve, laimink mūsų brangią tėvynę, išgirski mūsų maldas...' Tai buvo pats jautriausias ir įspūdingiausias II Dainų šventės momentas. Rimtis, didybė, maldingumo dvasia ir lietuviški jausmai užvaldė kiekvieną šios šventės dalyvį, ar jis būtų dirigentas, choristas, ar eilinis žiūrovas.

„Po šios įspūdingos invokacijos į tribūną atėjo I Dainų šventės komiteto buv. pirmininkė Alicija Stephens, buv. garbės dirigentas Juozas Žilevičius, II Dainų šventės rengėjų komiteto pirm. prel. Ignas Albavičius ir II Dainų šventės garbės dirigentas A. Aleksis. Čia vėl visi pergyvenom kitą iškilmingą akimirką, kai J. Žilevičius dainų šventės dirigento lazdelę perdavė A. Aleksiui. Šiam diriguojant buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai.

„Nuskambėjus himnams, gyvu, aiškiu ir tvirtu žodžiu prabilo prelatas I. Albavičius. Jis pasveikino dirigentus, choristus bei svečius ir pakvietė Juozę Daužvardienę pravesti šventės programą. Čia prasidėjo įvairūs diplomatiniai formalumai, gerokai padilginę žiūrovų nervus. J. Daužvardienė su tam tikru etiketu pristatė savo vyrą, Lietuvos konsulą Chicagoje dr. Petrą Daužvardį, kad šis pristatytų Lietuvos atstovą Washingtone J. Kajecką. Tiek konsulas P. Daužvardis, tiek Lietuvos atstovas J. Kajeckas yra geri kalbėtojai, tačiau šį kartą, kada tūkstantis choristų buvo suspaustai estradoje ir aštuoni tūkstančiai žiūrovų savo kėdėse, jų ištęstos kalbos buvo varginančios, daugeliui jos net pabodo. O ką jau bekalbėti apie tėvų į šventę atsivestą jaunimą – lietuvybės išeivijoje ateitį?

„Kalbėjusio nepriklausomos Latvijos atstovo žodis buvo daug trumpesnis.

„Tikroji šventės programa prasidėjo tik po pusantros valandos. Pirmoje programos dalyje dirigavo Kazys Steponavičius, Alicija Stephens ir Bronius Budriūnas. Meniniu požiūriu ir atlikimo galia daugeliui didžiausią įspūdį paliko Br. Budriūno Pradės aušrelė aušti ir Vlado Jakubėno Tremtinių ir išvežtųjų giesmė. Abi šias dainas dirigavo Br. Budriūnas iš Los Angeles, vertai susilaukęs pačių šilčiausių ovacijų. ‚Ir bus ji tau saldi paguoda, / ir bus ji tau širdy gyva, / Balta baltųjų vyšnių soduos / senelių žemė Lietuva!' Tai Bernardo Brazdžionio eilėraščio posmas. O tam eilėraščiui kompozitorius Vladas Jakubėnas sukūrė muziką ir kūrinį pavadino Tremtinių ir išvežtųjų giesme.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

„GLASNOST" MŪSŲ SPAUDOJE

Jau kuris laikas įdomu skaityti okup. Lietuvos vadinamą tarybinę spaudą, kai šiais Gorbačiovo skelbiamais „glasnost" laikais ji pasidarė ypač atvira ir svarbiausia, kad viešai ir skaudžiai keikia diktatoriaus Stalino laikus. Jau pradedama pamažu priekabių ieškoti ir prie turtams gobšaus L. Brežnevo, kurio ekonominės politikos palikimas ypač skaudžiai tebegula Gorbačiovo pečius.

Mano bičiuliai ne kartą yra pastebėję, kad kai kuriuos okup. Lietuvos spaudoje skelbiamus straipsnius be jokių komentarų galėtų persispausdinti ir išeivijos lietuvių laikraščiai. Ilgai laukti nereikėjo. Persispausdinimo pirmūnu tapo „Darbininkas" iš palyginti atviriausio okup. Lietuvoje leidžiamo savaitraščio „Gimtojo krašto" persispausdinęs „G. K." redaktoriaus Algimanto Čekuolio straipsnį „Lietuva, Tėvyne mūsų" su šia pastaba: „Ar tai nauja kilpa ar kabliukas? Lietuvos himną, parašytą Vinco Kudirkos ir priimtą lietuvių tautos daugumos, laisvai ir iškilmingai giedojome nepriklausomoje Lietuvoje ir vėliau išeivijoje. Giedotas tas himnas kai kuriais atvejais ir Sovietų Sąjungos okupuotoje Lietuvoje viešai ar slaptai... Galima... negalima... Išspausdintas Algimanto Čekuolio straipsnis ‚Lietuva, Tėvyne mūsų'. Ar ir vėl V. Kudirkos ‚Tautiškai giesmei' suteikiamos viešo pasirodymo teisės? Kad atpasakojant nepakenktume teksto autentiškumui, perspausdinama ne tik ištisai, bet ir originalioje formoje", rašo „Darbininko" redakcija savo pastabose.

Tuo pačiu metu, kai birželio 7 d. „Darbininko" nr. buvo perspausdintas A. Čekuolio straipsnis, „Gimtasis Kraštas" š.m. nr. 22 iš „Darbininko" persispausdino straipsnį apie Vilniaus Jaunimo teatro pasirodymą New Yorko lietuviams, pavadintą „Lietuvos Jaunimo teatras Kultūros Židinio scenoje". Redakcija nuo savęs pridėjo tik tokią pastabą: „ ‚Darbininkas' — Niujorke leidžiamas katalikų laikraštis. Straipsnį perspausdiname jo neredaguodami".

Atvirai kalbant, tai labai džentelmeniškas pasikeitimas straipsniais, kurį įgalino Gorbačiovo skelbiamas „glosnost" arba viešumas.

TIESOS SAKYMAS

Okup. Lietuvos spauda skelbia, kad „Minties" leidykla per rekordiškai trumpą laiką (du mėnesius) išleido S. Kašausko knygą „Tiesos sakymas". Kas davė idėją šiai knygai parašyti, „Gimtojo Krašto" nr. 23 taip sakoma: „Pernai rudenį ‚Moscow News' išspausdino interviu, kuris išjudino Lietuvą. Panevėžio rajono TSRS 60-čio kolūkio pirmininkas Albertas Meilus jame drąsiai pareiškė: ‚Tie patys kapitonai, tie patys nurodymai' ir išreiškė mintį, kad vakarykščiams negalima patikėti valdymo. Šio savaitraščio Lietuvoje gaunama nedaug — numeris ėjo iš rankų į rankas. Buvo bandyta persispausdinti interviu vienam lietuviškam savaitrašty. Nesėkmingai... ‚Minties' leidykla sudarė sutartį su rašytoju Stasiu Kašausku: parašyti knygą, kurios vienas herojų būtų Albertas Meilus..."

Apie ką toje knygoje rašoma, „Gimtasis Kraštas" taip informuoja: „ ‚Tiesos sakymas' — knyga apie Lietuvos kaimą. Pokaris, trėmimai, stalininės kolektyvizacijos žaizdos, daugiapakopis kaimas. S. Kašauskas rašo ir apie tai, kuo gyvena kaimo žmogus šiandien, kai dvasiniai genai buvo pakirsti dešimties vajų, viršininkų, niūkimo, sunkaus fizinio darbo, pagaliau alkoholio. ‚Tiesos sakymas' — bandymas išsivaduoti iš baimės, įskiepytos mums visiems Stalino laikų, baimės, trukdančios mums mąstyti, kurti, dirbti laisvai ir plačiai..."

Pilnai sutikdami su „Gimtojo Krašto" skelbiamomis mintimis, visgi norim paklausti, kodėl net 35 metus užtruko bandymas išsivaduoti „iš baimės, įskiepytos mums visiems Stalino laikų", kai gyvenama socialistinėje sistemoje ir dirbama stachanovietišku greičiu?

Tame pat „GK" nr. paskelbtame pasikalbėjime su S. Kašausku, rašytojas apie dabarties tarybinius biurokratus taip atsiliepia: „ ‚Tiesos sakymas' daug kam nepatiks. Persitvarkymo pradžioje biurokratinė valdininkija elgėsi ramiai. Tikėjosi tokio pat finalo, kaip su Chruščiovo ar Brežnevo reformomis... Kraupu! Kodėl mes turime būti jų įkaitai? Jie dešimtmečiais mus šokdina, todėl mes taip įpratę gąsdintis ir lankstytis jiems. Dabar jiems pikta, kad žmogus pakėlė galvą..."

POETAS J. AISTIS PRISIMINTAS TĖVIŠKĖJE IR WASHINGTONE

Washingtone gyvenęs ir JAV Kongreso bibliotekoje dirbęs poetas Jonas Aistis mirė 1973 m. birželio 13 d. taip pat Washingtone, kur jis yra palaidotas. Našlė Aldona Aistienė 15 metų mirties proga užprašė, kad sostinės lietuvių misijoje paskutinės prieš vasarą lietuviškos Mišios birželio 26 d. popietę būtų atlaikytos už poeto Jono Aisčio sielą.

Į kun. dr. T. Žiūraičio laikomas Mišias, šalia mirusio poeto šeimos narių bei giminių, susirinko gražus būrys pažįstamų ir gerbėjų, kurių tarpe buvo ir savo pamoksle mirusį poetą gražiai priminęs kun. dr. T. Žiūraitis. Geriausia šios sukakties proga žinia, kad po poros mėnesių iš spaudos išeis J. Aisčio „Raštų" pirmasis tomas, kurį išleidžia „Ateities" leidykla. Tai išeivijos, poeto žmonos ir velionės mecenatės Konstancijos Rudaitytės pastangos, kad mirusio poeto nesužalota kūryba išliktų ilgam laikui.

Kaip praneša okup. Lietuvos spauda, ten „Vagos" leidykla šiais metais išleido Jono Aisčio poezijos rinktinę „Katarsis".Tai pirmoji poeto knyga pokario Lietuvoje. „GK" rašoma, kad „su J. Aisčio grįžimu sutapo poeto pagerbimas jo tėviškėje. Birželio 12 d. į Dovainonis, buvusią poeto tėvų sodybą netoli Rumšiškių, susirinko talkininkai, poeto giminės, kraštiečiai, buvo atvykusių iš Kauno, Vilniaus ir kitų Lietuvos miestų... Poeto eiles skaitė aktorius L. Noreika, kalbėjo literalogai V. Kubilius ir V. Girdzijauskas, literatas G. Mikalauskas, dainavo V. Pavilonienė (ta pati, kuri šiomis dienomis dainavo Washingtone įvykusiam festivalyje), prisiminimais dalijosi poeto seserys Veronika, Marija ir Eleonora.

„GK" pastebima, kad „buvusios J. Aisčio tėviškės vietoje numatoma pastatyti koplytstulpį, prižiūrėti talkininkų aptvarkytą kampelį..."

Taip garsusis lietuvis lyrikas prisimenamas ir išeivijoje ir jo gimtojoje Lietuvoje, iš kurios 1939 m. išvyko studijuoti į Prancūziją ir į savo tėvynę, kuriai paskyrė nemažai savo poezijos posmų, jau niekad gyvas nebesugrįžo. Sugrįžta tiktai Jono Aisčio kūryba.

Toronto „Sutartinė" Los Angeles Lietuvių dienoje po programos. Iš deš.: D. Pargauskaitė, N. Benotienė, sesutės D. ir Z. Gurklytės.

Nuotr. V. Čekanausko

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

DARNIAI SKAMBĖJO SUTARTINĖ

Los Angeles Šv. Kazimiero parapija lietuvius aprūpina ne tik religiniais patarnavimais, bet ir tautinės kultūros poreikiais. Tai ypač ryšku, kai parapijos švenčių, populiariai vadinamų Lietuvių dienomis, programai atlikti pakviečiami iškilūs lietuvių meno atstovai ar vienetai, kiekvienais metais surandant ką nors įvairesnio, kas atkreiptų didesnį dėmesį ir sužadintų dvasinį pakilimą iš kasdienybės. Šiemet įvykusioj parapijos šventėje meninei programai buvo pakviesta plačiai pagarsėjusi Toronto mergaičių „Sutartinė".

Birželio 19, tą neeilinį sekmadienį, iškilmingas šv. Mišias bažnyčioje koncelebravo kleb. kun. dr. A. Olšauskas, prel. V. Bartuška ir svečias kun. A. Valiuška, iš Arizonos. Kun. Valiuška pasakė ir gražų pamokslą, siedamas Tėvo dieną su lietuvių tautos tragedija, kai buvo užsimota ją išnaikinti. Per Mišias gražiai giedojo komp. B. Budriūno vadovaujamas choras ir solistai R. Dabšys, J. Čekanauskienė ir A. Polikaitis. Mišių auką nešė gen. garbės konsulas ir solistė Vytautas ir Janina Čekanauskai. Lekcijas skaitė dr. R. Giedraitis.

Po Mišių buvo lankomos parodos, išdėstytos parapijos mokyklos klasėse. Čia savo kūrinius bus išstatę dailininkai Mykolas Paškevičius ir Ona Paškevičienė-Dokalskaitė, Jonas Andrašiūnas (peizažai), Genė Popelienė — rankdarbiai, gintaro dirbiniai ir kiti dailės darbai, Juozas Rudzevičius — medžio drožiniai, Julija Šlapelytė — tautiniais raštais audiniai. Dar buvo monetų ir pašto ženklų rinkiniai.

Iš čia visi pamažu rinkosi į parapijos salę pagarsėjusio dainos meno vieneto — kvarteto koncertui. Salė buvo perpildyta, nes buvo suvažiavusių ir iš tolimesnių Californijos vietovių, o taip pat atvykusių iš kitur pasigrožėti besibaigiančio pavasario gamta.

„Sutartinė" — keturių mergaičių dainos vienetas — kvartetas, jau spėjęs gražiai užsirekomenduoti ir pagarsėti kitose lietuvių nausėdijose. Reikia manyti, kad „Sutartinė' jau buvo gerai žinoma kaip iškilus ir publikos mylimas dainos kolektyvas, kad Pasaulio lietuvių jaunimo VI-jo kongreso rengėjai ją pasikvietė atlikti meninę programą. Jų dainos tenai džiugino ne tik Australijos lietuvius, bet ir suskridusius į kongresą iš viso pasaulio atstovus ir svečius, kurie sugrįžę namo savo įspūdžius pabėrė kitiems, žinoma, gražiai prisimindami ir „Sutartinės" nuotaikingą koncertą ir jo atlikėjas.

Koncertą pradėjo G. Grušas, pakviesdamas solistą A. Polikaitį sugiedoti JAV-ių himną. Visus pasveikino gen. konsulas V. Čekanauskas, pasidžiaugdamas gausiai susirinkusiais iš plačios teritorijos... net nuo Tijuanos iki Oregono parapiečiais. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Valiuška,svečias iš Sun City, Arizona, kadaise buvęs šioje parapijoje asistentu, prašydamas Viešpatį laiminti tėvelius, kultūrininkus, visus dalyvius ir valgius, kurie stiprina kūno jėgas.

Programos vedėjas supažindino su „Sutartinės" kvartetu. Jos vadovė — Nijolė Benotienė (altas), prieš keletą metų atvykusi iš Lietuvos, kur studijavo muziką. Daina ir Zita Gurklytės (sopranai) ir Danutė Pargauskaitė (mezzo-sopranas). Jis sakė, kvartetas jau spėjo gražiai pasižymėti, lankydamas Šiaurės Amerikos lietuvių nausėdijas, kur susilaukė puikaus įvertinimo ir atsiliepimų. Daugelis spėliojo, kad Gintarui rekomenduojant, parapijos klebonas „Sutartinę" pakvietė šiam koncertui.

Savo dainų programą jos pradėjo B. Andriuškos „Graži Marija tu esi", kaip ir tiko šios dienos rimčiai; toliau pereidamos į liaudies motyvais dainas, iš kurių išsiskirianti „Kaip verkiančio smuiko girdėjosi aidai" (apie tris sūnus, kurie žuvo dėl tėvynės laisvės) ne vienam išspaudė ašarą. „Tylūs armonikos tonai" skirta pagerbti tėvams. „Sutartinei" atliekant „Mylėjau mergelę", įsijungė ir visa auditorija, dainuodama „Bars, bars tėvelis"... Be šių dainų buvo atliktos kompozitorių M. Tamošiūno, A. Vanagaičio, F. Bajoro, B. Gorbulskio sukomponuotos dainos. Pargauskaitė atliko akordeonu solo.

Antroje programos dalyje, po pertraukos, kvarteto narės, scenoje pasirodžiusios naujoje aprangoje, sudainavo senovės dzūkų dainą „Pasvarscyk antela" ir žemaičių liaudies dainą „Vo ko klyke pempe", kurios žodžius suprato gal tik žemaičiai; kitiems jie galėjo būti vertėjais. Jos taip pat atliko daugiau ar mažiau žinomų jaunesniųjų kompozitorių, daugiausia gyvenančių Vilniuje, kūrinius: M. Noviko, R. Racevičiaus, J. Tamulionio, A. Raudonikio ir E. Narbutaitės kompozicijas. Publikai neatlaidžiai plojant, jos ne kartą turėjo išeiti pakartoti. Kulminacijos taškas buvo pasiektas, kai „Sutartinė" su mūsų kvartetu sudainavo „Nemunėlį".

Trumpai tariant, „Sutartinė" Californijoj susilaukė didelio įvertinimo. Repertuaras parinktas įvairus, lietuviškas, lengvo žanro, atitinkantis daugumos dalyvių skoniui. Merginų balsai skambūs, išlavinti, jos puikiai susidainavusios. Kūrinių atlikimas, palydimas pačių dainininkių vargonėliais, kartais akordeonu, dūdele ar tamburinu. „Sutartinės" dainininkės buvo apdovanotos gėlėmis, o publika vis karštai joms plojo...

Koncerto metu vyko banketas. Svečiai buvo vaišinami tradiciniais lietuviškais valgiais ir bažnytiniu vynu. Ilgai auditorija pakilia nuotaika dalinosi įspūdžiais.

Parapijos klebonas kun. Olšauskas gražiai visiems talkininkams padėkojo, neužmiršdamas ir šeimininkių bei jaunųjų „Spindulio" ansambliečių, vikriai patarnavusių svečiams prie stalų. Dar buvo laimės mėginimas. Pirkusieji laimingus bilietus galėjo praturtėti, išloš dami net iki 300 dolerių.

TAUTOSAKININKUI JONUI PUIKŪNUI 95-RI

Dar, rodos, taip neseniai minėjome tautosakos rinkėjo Jono Puikūno 75 metų amžiaus sukaktį, o laikas taip greit nušuoliavo, kad šių metų birželio 25 jam jau suėjo 95-ri. Puikūnas gimęs 1893 m. birželio 25 Rogupių kaime, Griškabūdžio valsč., Šakių apskr., jaunystėje rengėsi būti mokytoju. Jis lankė tais laikais pagarsėjusią Veiverių mokytojų seminariją, kurią baigęs porą metų mokytojavo Kybartuose. Kilus I pasauliniam karui, išvyko į Rusiją ir buvo mokytoju Poltavos gubernijoj. Iš čia 1915 m. persikėlė į Maskvą ir dirbo lietuvių pabėgėlių vaikų mokykloje, atliekamu laiku lankydamas Šeniavskio liaudies universitetą.

Užsitęsęs karas pakreipė J. Puikūno gyvenimą kita linkme. Mobilizuotas į kariuomenę buvo pasiųstas į Kijevo karo mokyklą, kurią baigęs pakeltas karininku, kaip poručikas išvyko į Galicijos frontą prieš austrus. Revoliucijai prasidėjus, jis dalyvavo lietuvių karių suvažiavimuose Kijeve, Berdičeve, Petrapilyje, kur buvo nutarta steigti lietuvių karių dalinius. 1917 m. jis dalyvavo ir Lietuvių seime Petrapilyje, kuriame buvo priimta rezoliucija siekti Lietuvai valstybinės nepriklausomybės. J. Puikūnas buvo vienas iš pirmųjų atskiro

(Nukelta į 6 psl.)

REMKIME TAUTOS FONDĄ

ir padėkime ok. Lietuvai kovoje už jos teises.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI finansuoja Lietuvos laisvinimo darbus, ELTA biuletenių įvairiomis kalbomis leidimą bei Europoje informacijos įstaigų ir radijo bangomis skleidžiamas žinias, kurios neleidžia pasauliui užmiršti apie tikrą padėtį Lietuvoje ir jos brutualią okupaciją.

Prisiminkime LIETUVOS LAISVĖS IŽDĄ pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Aukos, dovanos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių, IRS Cert. No. 51-0172223.

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421

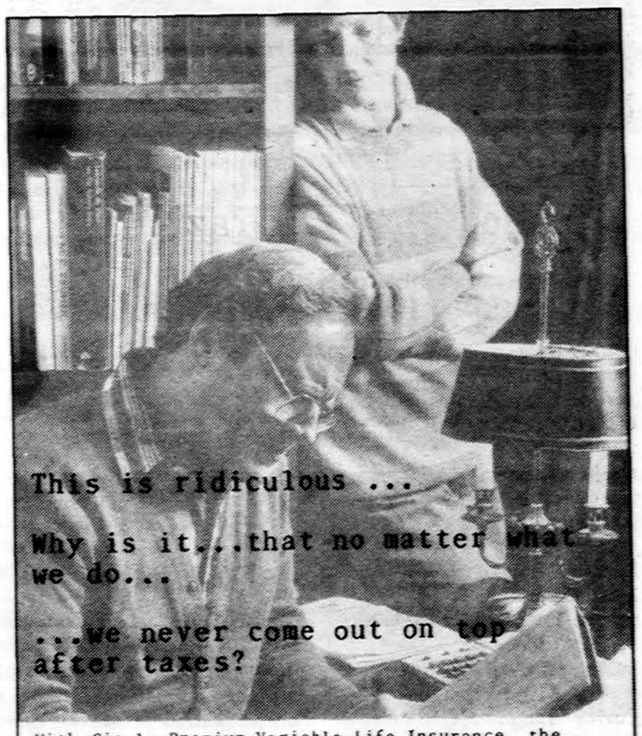

With Single Premium Variable Life Insurance, the premium can be invested in your choice of options with any earnings free from current taxes. You not only maintain a life insurance benefit, but you can also borrow at a low interest rate. For more information including charges and expenses, please call us for a prospectus. Read it carefully before you invest or send money.

GEORGE VAIČIUNAS OR
LEO MAKIEJUS
18341 DIXIE HIGHWAY,
HOMEWOOD, ILL. 60430
(312) 798-9162

John Hancock Financial Services

John Hancock Variable Life Insurance Co., Boston, MA 02117

INTERNATIONAL INDUSTRIES

Algis Grigas, pirmininkas

NAUJAS PATARNAVIMAS

NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų giminės bei artimieji gali netrukus sėdėti už naujos Volgos ar Žigulių vairo! Arba: be palydovo, jiems patogiu laiku gali apsipirkti užsienio valiutos parduotuvėje Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje už jūsų nurodytą sumą.

Kreipkitės — atsakysime visus jūsų klausimus.

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GT INTERNATIONAL

G.T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti šiais metais.

1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8808/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d. [illegible] s 1 d., Amsterdamas 3 d., rugpjūčio 15-31. N.Y. $2,085.00; Chi IŠPARDUOTA

Nr. 8809/M **Lietuva** 9 d., Maskva IŠPARDUOTA

Nr. 8810/F **Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Oktobe 5 d., rugsėjo 19-spalio 7. N.Y. $2,349.00; Chicago $2,435.00.

Nr. 8811/M **Lietuva** 9 d., Maskva 2, rugsėjo 20-spalio 2. N.Y. $1,995.00; Chicago $2,125.00

G.T. International tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G. T. International padeda sutvarkyti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

G.T. INTERNATIONAL, INC. 10401 SOUTH ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465 TEL.: (312) 430-7272

MOTERŲ GYVENIMAS

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMĄ PRISIMENANT

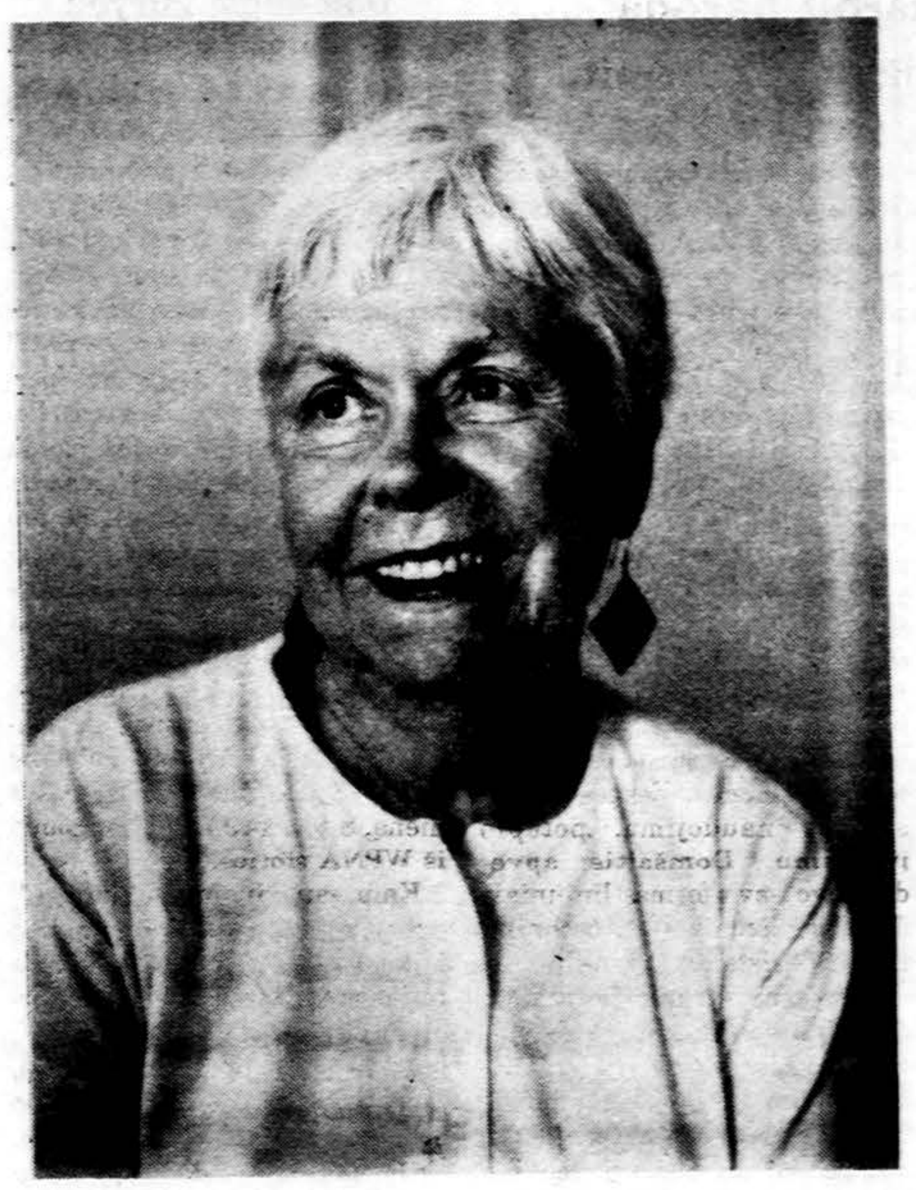

Aldona Barkutė Daukienė, ilgametė Sophie Barcus radijo vedėja.

Nors jau praėjo vieneri metai nuo paskutinės Sophie Barcus radijo laidos, bet manau, kad dar ilgai neužmiršim nei pačios programos, nei programos vedėjos Aldonos Daukienės.

Ši programa prasidėjo 1932 metais, kai Sofija Laurinavičiūtė Barkuvienė įsteigė radijo valandėlę Chicagoje. Iš pradžių transliavo po vieną valandą per savaitę, vėliau — net aštuonis kartus, po vieną valandą rytais ir dar vieną valandą „vakaruškų" pirmadienių vakarais. Dar vėliau (ir jau man prisidėjus prie šio darbo 1980 m.) programa buvo transliuojama savaitės bėgyje po pusę valandos, o šeštadieniais ir sekmadieniais po valandą. Tada dėl finansų stokos ir nepatogaus laiko programa buvo girdima tik savaitgaliais, o paskutiniaisiais metais tik sekmadieniais. Iš viso programos buvo transliuojamos 55 metus be pertraukos.

Po S. Barkuvienės mirties 1961 m. radijo transliacijas tęsė jos duktė Aldona Barkutė Daukienė. Nuo pat mažens pamėgusi dainą dainavo „Pirmyn" chore, su Alice Stephen choru bei su Irena Kalėdinskaite ir Josephine Mileriūte, akompanuojant Genovaitei Aleksiūnaitei Mitchell, išleido plokštelę „Vakaruškininkės dainuoja" 1960 metais. Ilgesnį laiką reguliariai programose dalyvavo Pranas Gudas, Feliksas Daukus, Stasys Pilka, kun. Jonas Pauperas, Jonas Jasaitis, vėliau prie radijo darbų prisidėjo Liudas Šmulkštys, Apolinaras Bagdonas, Ald. Daukienės duktė Sofija. Kelis metus atostogų ir kitais atvejais talkino Audrius Regis. 1980 m. įsijungė Rita Likanderytė, o Robertas Vitas 1982 m.

Programose dalyvavo daugybė Chicagos lietuvių veikėjų, dainininkų, muzikų, aktorių. Politiniais ir visuomeniniais lietuvių reikalais kalbėjo Lietuvos gen. konsulas dr. Petras Daužvardis, vėliau jo žmona Josephine Daužvardienė, redaktoriai Leonas Šimutis, dr. Pijus Grigaitis, Mykolas Vaidyla, Altos pirmininkas Teodoras Blinstrubas, Liet. Fondo vardu Stasys Baras, Balfo atstovas Albinas Dzirvonas bei visa eilė kitų žinomų žmonių. Žinoma, Amerikos rinkiminiais metais buvo priimti įvairūs vietinių politikierių skelbimai, pranešimai ir raginimai.

Ankstyvesnes menines programas atliko „Pirmyn" choras, Alice Stephens dainininkės, Genovaitė Aleksiūnaitė Mitchell, Algirdas Brazis, Prudencija Bičkienė, Lionė Juodytė bei daug kitų talentingų ir muzikalių žmonių. Vėliau buvo duodamos plokštelės ir iš Lietuvos, tai girdėjom ne tik Rūtos ansamblio, Čiurlionio ir Dainavos ansamblių bei sol. Jono Vaznelio įrekorduotas dainas, bet ir Paltinienės ir Ivanausko duetus, Kodžio ir Girijoto, Rakauskaitės ir Daunoro dainas. Buvo transliuojama klasikinė, operinė, estradinė muzika bei liaudies dainos.

Religiniais klausimais kas antrą savaitę kalbėjo a.a. vysk. Ansas Trakis ir jėzuitų išlaikoma radijo valandėlė, kuriai vadovavo kun. Jonas Borevičius, SJ, buvo girdima kas sekmadienį. Sveikatos patarimus perdavė dr. Jonas Adomavičius. Liudvikas Šmulkštys šešerius metus (1975-1981 m.) šeštadieniais perduodavo vėliausias pasaulio žinias, o sekmadieniais apžvelgdavo lietuvių spaudą, keldamas įdomesnius kitų laikraščių bei žurnalų vedamuosius ar jų ištraukas. Jam pasitraukus iš šio darbo, atsirado didelė spraga, kurią neblogai užpildė jaunas visuomenininkas Robertas Vitas, prisidėjęs prie programos 1982 m. Taip ir tęsėsi toliau „Spaudos apžvalga".

Nuo 1977 m. vasario 27 d. Liudviko Šmulkščio iniciatyva buvo pradėta „Autoriai ir knygos" valandėlė, per kurią buvo transliuojami lietuviškų knygų ir jų autorių paminėjimai. Šią valandėlę paruošdavo literatūros kritikas Algirdas Titus Antanaitis, nušviesdamas amžiaus ar kitos sukakties proga vieno kurio nors mūsų rašytojo kūrybą. Rašytojų ištraukas skaitydavo A. T. Antanaitis bei jo dukros Daina, Guoda, Gailė, Indrė ir Jūra, taip pat talkininkavo Antro Kaimo aktoriai bei Stasė ir Jonas Kelečiai, Julius Lintakas, Lilė Jasaitė ir kiti. Rašytoja Nijolė Jankutė Užubalienė yra skaičiusi savo kūrinių ištraukas ir buvo perduoti „gyvi" interviews su Liūne Sutema ir kitais rašytojais. Pirmasis aptartas rašytojas buvo Marius Katiliškis, kurį (ir visą naują programos dalį) labai išsamiai pristatė Liudvikas Šmulkštys.

Vėlesnėse programose girdėjome rašytojo humoristo Antano Gustaičio (buvo panaudota plokštelė, kur pats autorius skaito savo kūrybą), rašytojo Pulgio Andriušio, poeto Jono Aisčio, poetės Salomėjos Nėries bei daug kitų rašytojų kūrybą. Paskutinėje programoje — 1987 m. birželio 27 d. — Algirdas Titus Antanaitis skaitė Aloyzo Barono kūrybą. Sophie Barcus radijo programose girdėjosi oro biuro ir lietuvių veiklos pranešimai, organizacijų renginiai, tautinių sukakčių minėjimai (kuriuos buvo įmanoma transliuoti Wm. A. Lewis moteriškų rūbų parduotuvių dėka), buvo transliuojama lietuviška muzika, taip pat prekybo įmonių bei įstaigų skelbimai bei mirties pranešimai. Per paskutiniuosius metus programos rėmėjais buvo W. A. Lewis, KASA, Marquette Funeral Home, Vince's Flowers, Snukst Muzikos instrumentai, Troost kapinių paminklų dirbtuvė, Beverly Hills gėlių parduotuvė, Eudeikis Funeral Home, Mutual Federal Savings ir daug daug kitų. Jiems visiems didelis ačiū už paramą lietuviško žodžio išlaikymui.

Kai pradėjo atkristi savaitinės laidos, o tada dingo ir šeštadieninė laida, susidarė ir kliūčių — kaip viską sutalpinti į vieną valandą, kai anksčiau buvo 4½ valandos. Kai kurios programos dalys atkrito, kitos buvo sutrumpintos, o dar kitos buvo girdimos tik vieną sykį į mėnesį, bet niekas nenorėjo sau skirtą laiką atiduoti kitiems. Niekas nenorėjo apleisti sunkaus ir ilgo bei pelningo darbavimosi metų. Aldona Daukienė, perėmusi mamos sustatytą programą, norėjo ją palikti kaip galima daugiau, kokia ji buvo ankstesniais laikais. Todėl programos pradžioje girdėjosi lietuviški priežodžiai ir tos dienos istoriniai įvykiai (kuriuos vėliau reikėjo išleisti dėl laiko stokos), o programos pabaigoj buvo pritaikytos dienos mintys. Paskutinės laidos, 1987.VI.27, lietuviškas priežodis buvo: „Viskas gerai, kas gerai baigiasi", o dienos mintis buvo: „Tas, kas rūpinasi tik šiuo gyvenimu, bet nesirūpina amžinybe, yra išmintingas momentui, bet kvailas visiems laikams" (Tilotson).

Per 55 metus S. Barcus radijo valandėlė atliko didelį auklėjimo ir lietuvybės išlaikymo darbą. Sophie Barcus su savo dukra Aldona Daukiene atliko didelį tautinį darbą, kurio mes niekad neturėtume užmiršti. Nors šios didžios ir geros programos jau nebegirdime, bet prisiminkime visų įdėtą darbą ir rūpestį, kad lietuviškas žodis nemirtų ir ilgai išliktų gyvas. Ir kai išgirsime kur nors lietuvišką dainą, prisiminkim, kad tikriausiai jau būsim ją girdėję per Sophie Barcus radijo Lietuvos Aidai (Echoes of Lithuania). Su meile prisimindama Aldoną, linkiu daug laimės, ištvermės ir kantrybės, o svarbiausiai sveikatos ir pagal lietuvišką patarlę — „Geriau vėliau negu niekad".

Rita Likanderytė

Sofija Laurinavičiūtė-Barkuvienė, Sophie Barcus lietuvių radijo valandėlės steigėja ir ilgametė jos vedėja

Nuotr. Stankūno

NANCY IR RAISA

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Nepaslaptis, kad JAV prezidento ir S.S-gos generalinio sekretoriaus žmonos viena kitai jaučia didelę antipatiją. To įrodymu buvo viršūnių konferencija Genevoje 1985 m. ir Washingtone 1987 m. Nurodoma ir kaltininkė: tai R. Reagano žmona, duodant tam keletą pavyzdžių.

Rodant Raisai Baltuosius rūmus, Nancy buvo netikėtai užklupta Raisos klausimu: kada buvo pastatyti rūmai? JAV prezidento žmona nežinojo. Tuomet Raisa pati atsakė: „tarp 1792 ir 1800 m. — jeigu neklystu", kartu pažymėdama, kad tai ne rūmai, bet muziejus. Tačiau ji mieliau gyventų namuose.

Apžiūrint pokylių kambarį, Nancy priminė, kad ta salė buvo vakar dienos iškilmingų pietų vieta. Vėl Raisa atšovė: „Šiandieną salė atrodo žymiai mažesnė. Tai daro dienos šviesa".

Washingtone abiejų moterų tiksliai nustatytose programose reporteriai ir fotografai daugiau dėmesio kreipė į viešnią iš Sov. Sąjungos, girdami jos grožį, sukneles, jos mokslą. Nancy, kaip rašo savo knygoje Donald Regan, labai pyko sakydama: „ką ši moteris galvoja, kas ji tokia"...

Bulevardinis anglų laikraštis „Star" prieš Washingtono viršūnių konferenciją rašė, kad Baltieji rūmai turėjo didelę baimę, jog Nancy prieš Raisą atrodys kaip močiutė (66 m. — 55 m). Prezidentas įsakė slaptai tarnybai sužinoti, kokias sukneles dėvės Gorbačiovienė. „Nesvarbu, su kokiom siuvėjom miegos mūsų marinai Maskvoje. Jūsų pareiga sužinoti".

Iš piršto išlaužtos žinios, paskalos? Iš kitos pusės — jeigu JAV prezidento žmona padaro kokį nors mažą netaktą — klaidą, žino visas Washingtonas. Priešingai Maskvoje, Raisos klaidos dingsta tarp Kremliaus mūrų arba Politbiuro eilėse.

Šį kartą JAV žmona buvo kiek geriau pasiruošusi susitikimui su Raisa (vokiečiai rašė „kova Krimhildos ir Brunhildos"), perskaitydama keletą knygų apie Rusiją (trumpa Rusijos istorija, menas Rusijoje, rusiška revoliucija), išmokdama keletą žodžių rusiškai. Deja, parodytas vokiečių televizijoje jos apsilankymas Maskvos mokykloje baigėsi tik keletą kartų ištartu „da,da" žodžiu... (Kalbama, kad Raisa neblogai kalba angliškai). Taip pat su savo vyru ji keletą kartų žiūrėjo CIA suktą filmą iš Sov. Sąjungos gyvenimo.

Ar pavyko Nancy Maskvoje atsigriebti už Ženevą ir Washingtoną? Šiam atsakymui paėmiau trijų vokiškų laikraščių komentarus. Štai keletas. Buvo sutarta kartu apžiūrėti ikonų muziejų. Prie įėjimo Reagano žmonos nekantriai laukė Gorbačiovienė. Spaudos atstovams tuoj pat pasakė: mūsų viešnia vėluoja, kartu kviedama kelti jai klausimus. Atvykus Reagano žmona pradėjo pkalbį su žurnalistais, pareikšdama šeimininkams padėką už tokią retą progą — apžiūrėjimą ikonų. Gorbačiovienė mėgino spaudos atstovų klausimus nutraukti sakydama, kad abi damos buvo susitarusios jokių „interview" neduoti (nors anksčiau Raisa tai pati darė!), norėdamos aplankyti muziejų. Jos sakinius vėl nutraukė Reagano žmona pareikšdama reporteriams: „ne, ne, ir aš noriu taip pat šį bei tą pasakyti... tvarkoj? Kada Nancy kalbėjosi su reporteriais, Gorbačiovienė žiūrėjo į savo laikrodėlį.

Sekmadienį abi damos, laikydamos rankas, apžiūrėjo Kremliaus cerkvę. Užklausta reporterių, Nancy atsakė — „nežinau kaip tas atsitiko".

Daug pagyrimų susilaukė Gromyko žmona Lidija. Mat, atsisakius Gorbačiovienei lydėti JAV prezidento žmoną į Leningradą, šią pareigą atliko Gromykienė. Užklausta reporterių apie 77 m. Lidiją, Nancy pasakė, kad ji yra labai maloni, nuoširdi moteris. Į vieno spaudos atstovo klausimą, — ar tą galima taikyti ir Gorbačiovienei — JAV prezidento žmona keletą sekundžių svyravo, atsakydama: „na, taip, ji yra... kiekvienas žmogus yra kitoks (skirtingas)...

Raisa Gorbačiova viešniai Nancy Reagan aprodo Maskvos įžymybes.

Washingtono Baltimorės „...kiukų" klubo nariai, vadovaujami Aldonos Drazdytės Pilienės, mokosi lietuviško ratelio

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

(Atkelta iš 4 psl.)

lietuvių bataliono organizatorių Ukrainoje. Tas batalionas vėliau persikėlė į Vitebską; jame susitelkė arti 1500 karių ir 30 karininkų.

1918 J. Puikūnas grįžo į Lietuvą ir įstojo į besikuriančią kariuomenę. Tarnavo technikos daliniuose, atliekamu laiku lankydamas universitetą Kaune, kur baigė teisių mokslus. Išėjęs į atsargą majoro laipsniu, atlikęs teismo kandidato stažą, buvo paskirtas Širvintų taikos teisėju, o 1937 m. išėjo į advokatūrą.

1944 m., vengdamas stalininio teroro, su šeima pasitraukė į vakarus, gyveno Augsburge. 1949 atvyko į JAV ir įsikūrė Gary, Ind. Po trijų metų persikėlė į Californiją, švelnaus klimato kraštą. Gyvendamas Los Angeles, steigiant Lietuvos vyčių senjorų kuopą, J. Puikūnas buvo vienas iš iniciatorių ir vėliau valdybose ėjo įvairias pareigas. Aktyviai dalyvavo ir kitose organizacijose; atsargos karių Ramovėje, teisininkų draugijoj, Lietuvių Bendruomenėje, Lietuvių katalikų susivienijime, kol sveikata leido buvo nuolatinis kultūrinių renginių lankytojas. Jis yra buvęs ir lietuvių spaudos bendradarbis, Lietuvoje rašęs „Šaltinyje", „Trimite", „Mūsų žinyne", „Ateityje", o čia, Amerikoje, bendradarbiavo „Vytyje", „Amerikos Vakaruose" ir kitur.

Atliekamu laiku nuo darbo J. Puikūnas rinko smulkiąją tautosaką. 1958 jis Jono Mingirdo pseudonimu išleido patarlių, priežodžių ir posakių rinkinį, o vėliau — mįslių rinkinį.

Artėjant senatvei, J. Puikūnas iš Los Angeles persikėlė į Fallbrook, Calif., kur ši maža vietovė apsupta gaivinančiu, pramonės neužterštu, laukų oru. Čia jis su žmona, dukters Giedros Blažienės globoje, sulaukė tokio garbingo amžiaus. Jei atžymint 75 metų sukaktį buvo linkima puikios sveikatos ir sėkmės pensininko gyvenime, tai dabar turėtume palinkėti sulaukti šimto metų ir daugiau.

LIETUVIS AUKŠTOSE AMERIKOS LEGIONO PAREIGOSE

Inž. Vytautas Vidugiris, Lietuvių Bendruomenės veikėjas ir buvęs Lietuvių Skautų sąjungos vyriausiu skautininku bei Pasaulio Lietuvių inžinierių ir architektų centro valdybos pirmininku, šiuo metu yra Californijos valstijos Amerikos Legiono vicekomandierius. Amerikos Legionas turi arti 3 milijonų narių. Californija narių skaičiumi yra penkta valstija. Californijoje Amerikos Legionas turi 31 distriktus su 724 vienetais.

Vytautas Vidugiris jau ketvirtus metus iš eilės organizavo ir vadovavo mirusiųjų veteranų minėjimo iškilmėms pačiose didžiosiose Los Angeles Veteranų kapinėse, Westwood, California. Tose kapinėse palaidota daugiau negu 77,000 veteranų. Kasmet sudarydamas programą, Vytautas kviečia lietuvius menininkus atlikti dalį programos. Šiais metais solistas Antanas Polikaitis ir kompozitorė Raimonda Apeikytė puikiai pasirodė tose iškilmėse.

Malonu, kad lietuviai veikia ne tik savo organizacijose, bet jungiasi į amerikiečių organizacijas, užimdami jose vadovaujančias pareigas.

Ig. Medziukas

D. VALENTINAITĖ LANKĖSI LOS ANGELES

Los Angeles Tautiniuose namuose esančią svetainę (valgyklą), išrūpintą vyresnio amžiaus lietuviams, penkias dienas savaitėje lanko arti 60 asmenų, turinčių 60 metų ir daugiau. Čia už vieną dolerį jie gauna ne tik pietus, bet, galbūt svarbiausia, susitikę ta proga gali pasikalbėti ir pabendrauti, nes kai kurie gyvena vieniši, tad susiėję jungiasi į pokalbius. Čia atžymimi visi svarbesnieji įvykiai, sukaktys, vardinės. Neseniai buvo atžymėta tėvo diena. Vedėjos ir kitų ponių rūpesčiu maistas buvo pagerintas, parūpinant tortų. Eiliuotą žodį paskaitė poetė Danutė Mitkienė. Už tėvų sveikatą išgerta vyno.

Birželio 24 čia buvo atšvęstos joninės, pagerbiant Janinas ir Jonus, kurių vyriausias amžiumi plk. Jonas Andrašūnas, 92 m. Ir vėl tortai ir vynas! Varduvininkų pavardes perskaitė V. Kazlauskas, o jiems pagerbti poetas Bernardas Brazdžionis sukūrė „talalušką", kurios padaugintas kopijas išdalino kiekvienam stalui. Jos vieną dalį skaitydavo pats poetas, o kitą balsingi dalyviai sudainuodavo. Ir taip susidarė graži pynė. Vienas iš tos „talaluškos" posmų taip skambėjo:

Mielas pone Andrašūne,
kol negirtas dar esu, —
tai ši šventė bus viršūnė
jūsų joninių visų.

Tą dieną į Los Angeles iš Chicagos buvo atvykusi Danguolė Valentinaitė, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė, kuri su savo sesute iš San Francisco ir svečių iš Lietuvos pietų metu apsilankė valgykloje, išdalino susipažinti keliolika numerių „Pensininko" žurnalo, leidžiamo vyresnio amžiaus lietuviams sveikatos ir kitais informacijos reikalais. Ji atsakinėjo ir į iškeltus socialinės apsaugos srityje paklausimus.

Svetainę gražiai tvarko A. Arienė su talkininkėmis.

Ig. M.

IŠ PENSININKŲ KLUBO VEIKLOS

Gegužės 29 d. Los Angeles pensininkai po ilgos pertraukos (pirmininko J. Kaributo susirgimo) vėl turėjo susirinkimą, į kurį susirinko daugiau negu septynios dešimtys narių ir svečių. Susirinkimą pradėjo vicepirmininkas Al. Jokubėnas.

Los Angeles vyresniojo amžiaus lietuvių svetainės įkurtuvėse. Iš dešinės stovi: LB Vakarų apygardos pirm. A. Nelsienė, vicepirm. socialiniams reikalams L. Pupienė, talkininkės — O. Deveikienė, S. Strikaitienė, J. Rukšėnienė. Sėdi — svetainės vedėja A. Arienė ir O. Kantienė.

Pirmininkas J. Kaributas supažindino su prelegentu advokatu Baldo M. Kristovich, kuris, kad ir anglų kalba, bet labai vaizdžiai pasakojo apie testamentų sudarymą, jų būtinumą, kad netikėtai kas nenutiktų. Jis kalbėjo ir apie „living trust", kurį sudarius būna mažiau išlaidų ir nereikia eiti per „probating". Jo kalbos visi labai atidžiai klausėsi, o po paskaitos buvo labai daug klausimų, kuriuos jis išsamiai atsakinėjo. Nors advokatas ne lietuvis, bet priklauso mūsų Šv. Kazimiero paraijai, būdamas labai aktyvus narys, dalyvauja visuose renginiuose ir skaito maldas per Mišias. Žinoma, gaila, kd mūsų telkinyje pirmininkas J. Kaributas, nors kreipėsi į keturius liet. advokatus, nei vienas jų nesutiko ateiti pensininkams padėti. Vieni sakėsi, kad su testamentais nedirba, kitas net pareiškė, kad jis nenorįs duoti veltui patarimų. Žinoma, labai klydo, nes po to B. Kristovich gavo nemažai klientų, kuriems sudarys testamentus. Paskaitai užsitęsus ilgiau negu buvo numatyta, tai einamieji reikalai buvo atidėti. Pirmininkas J. Kaributas padėkojo paskaitininkui ir visus paprašė prie vaišių stalo. Ponios buvo sunešusios pyragų ir prigaminusios skanių sumuštinių. Nors kitą mūsų organizacijų nariai mažėja, bet pensininkų didėja. Prisirašė daugiau dešimties naujų narių, kurie dar ir amžiumi jauni: neseniai tapę pensininkais. Džiaugiamės, kad turėsime iš ko valdybą (jei esamoji atsisakytų) perrinkti. Tad prie kavutės ir skanių užkandžių pensininkai smagiai pabendravo ir skirstėsi geroje nuotaikoje. Sėkmės tolimesnėje veikloje ir gražių ekskursijų.

Pr. Valiulis

SAN FRANCISCO, CA

MATĖME „VALDOVĄ"

Plačiai žinomas Los Angeles Dramos sambūris gegužės 14 d., San Francisco apylinkės lietuvius pradžiugino įspūdingu Vinco Mykolaičio-Putino dramos „Valdovas" pastatymu. Pasigėrėtinai išvystyti vaidmenys, nuo rūsčiojo valdovo Krušnos (Vincas Dovydaitis), apgautos ir kerštingos Gerdos (Ramunė Vitkienė) iki išdavikų Mauro ir Kirmio (Antanas Kiškis, Manfredas Prišmantas). Gražiai buvo šviesesnių spalvų asmenybių rolės, valdovo švelni dukra Danguolė ir taurieji jaunuoliai Gytis ir Skaidra, atliktos Sigutės Mikutaitytės, Arvydo ir Sigito Raulinaičių. Ypač valdovo pamišimo scenoje jautėsi nelengvai pasiekiamas sugebėjimas pamiršti kad vaidinama ir pilnai atsid ti rolei. Pastatymą dar puošė dėmesys iškalbiam judesiui ir aiškiai kalbai. Meniški Emos Dovydaitienės paruošti kostiumai ir Petro Maželio scenos dekoracijos irgi susilaukė žiūrovų teigiamo įvertinimo. Puošni Berkeley universiteto tarptautinių namų salė, primenanti pilies menę, padėjo tinkamai nuteikti publiką.

Po spektaklio vyko priėmimas; buvo proga žiūrovams susipažinti su artistais. Šį teatro vakarą ruošė Lietuvių Bendruomenės San Francisco skyrius. Kitą dieną, sekmadienį, Sambūrio nariai skubėjo atgal į Los Angeles, kur Lietuvių Bendruomenės premijų šventėje „Valdovo" režisieriui Petrui Maželiui buvo įteikta premija.

D. T.

VĖL 15 DIENŲ LIETUVOJE!

1987 m. mūsų kelionių agentūra pirmoji vežė Amerikos lietuvius į Lietuvą 15 dienų. Keliavę su ta ekskursija, kaip ir visi tie, kurie per beveik 30 metų naudojosi AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU patarnavimu važiuojant į Lietuvą, gali paliudyti, kaip gerai ir organizuotai tvarkomos mūsų kelionės. Šįmet mūsų kelionių agentūrai vėl leista organizuoti 15 dienų keliones į Lietuvą. Tokių grupių 1988 m. turėsime net keturias. Vykstantys jų sudėtyje turės galimybę lankyti gimtas vietas, praleisti ne vieną dieną pas gimines ir artimuosius. Kaip visada — garantuojame įdomią programą ir gerą aptarnavimą.

1988 metų 15 dienų kelionės į Lietuvą:
1. Gegužės 24 d. 2. Birželio 20 d. 3. Rugpjūčio 8 d. 4. Rugsėjo 6 d.

1988 metų 10 dienų kelionės į Lietuvą:
1. Birželio 14 d. 2. Liepos 5 d. 3. Liepos 12 d. 4. Rugpjūčio 16 d. Rugpjūčio 29 d. 6. Spalio 4 d.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU grupės naudosis Pan American, Finnair, Swissair oro linijomis, bus apsistojama patogiuose viešbučiuose Vilniuje, Maskvoje ir kituose Europos miestuose.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus, daro vykstančių į Lietuvą pasų ir vizų nuotraukas. Perkame giminėms Lietuvoje automobilius, tvarkome palikimus.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU primena, kad vietų skaičius grupėse ribotas. Prašome paskubėti užsisakyti keliones.

Dėl registracijos ir informacijų skambinkite **1-312-238-9787** arba užeikite (rašykite) **AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643.**

Pabaltiečių Jaunimo Sandraugos stovykla įvyks š.m. rugpjūčio mėn. 11-14 d. Jim Thorpe, PA, Pocono kalnuose. Stovykloje vyks įdomūs seminarai įvairiomis temomis. Bus sporto užsiėmimai, laužai ir šokiai. Registruotis pas

Rimą Šilėnaitę, 4500 Connecticut Ave., N.W., Apt. 606, Washington, DC 20008,

tel. 202-364-6424.

Kaišiadorių vyskupija VI tomas

BRONIUS KVIKLYS

Kaišiadorių vyskupija

Šiame paskutiniame tome aprašoma ne tik Kaišiadorių vyskupija, bet jame dar talpinama visų jau anksčiau išleistų tomų bendroji dalis: papildymai, atitaisymai, vardynai...

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto.

Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 608 psl., 772 iliustracijos, kietais viršeliais.

Paruošė spaudai ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Atspausdino Morkūno spaustuvė.

Kaina su persiuntimu **$27.00**

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar prideda $1.84 valstijos mokesčio

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antrad. ir trečiad. susikalbėsit lietuviškai.
3314 West 63rd Street
Tel. — PRospect 6-8998

VALOME
KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

VENCKAUSKAS, Ir ..
Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry •Rec Rooms
• Additions •Insurance Repairs
Joe (312) 582-7606
Peter (312) 371-7499

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 636-2960

V. T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624
Nuo 8 v. ryto iki 5 v. vakaro
Kalbėti lietuviškai

Siuvame pagal užsakymą įvairių fasonų ir spalvų **avies kailio kailinius,** taip pat **paltus iš avies kailio gabaliukų. Valome ir pataisome.** Parduodame **avies kailio apvalkalus** auto. sėdynėms, **kilimus** iš avies kailio gabaliukų ir **avies kailio šlepetes.**

Family Furs Co.
4171 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60632
Tel. 847-4027

Atidaryta kasdien **10 ryto - 7 v. p.p.**
Šeštadieniais 10 ryto - 5 v. p.p.
Sekmadienį uždaryta

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX - REALTORS **GREIT PARDUODA**
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Open hse. Sunday, 7.10.88, 1 - 4 p.m by owner, 3737 W. 75th Pl. No decorating needed in this updated 3 bdrm., 1½ bath "raised ranch". Outstd. finished basement; 12 ft bar complete with glass cabinets and wine racks; side drive 2½ car garage; full fenced yd; exceptional home won't last. 80's. Tel. 585-5713.

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

Open hse. Sunday 2-6 p.m.
4113 W. 57th St.
St. Turibius. By owner
7 rm. brick 1½ story with 3 bdrms; 1¾ bath; main fl. fam. rm.; full beautifully finished bsmt.; 2 car garage and much more. Fully upgraded. Great location, priced to sell. **582-6971.**

FOR RENT

For rent 2 bdrm. 5 rm. apt. in a quiet 4 unit bldg. near transportation; vicinity 64 & California. **Call John 436-1355.**

Išnuomojami 2 kambariai: miegamas ir virtuvė, Marquette Pk. apylinkėje.
Skambint: 925-2391

FOR SALE

Pigiai parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽININGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeiti pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Namas apžiūrėjimui, sekmadienį, liepos 10 d. 1-4 v. p.p. **6213 S. Komensky;** 2 butų mūras su 2 mieg. kmb. kiekvienam + dengtos, šildomos verandos galima naudot kaip 3-čias mieg. 3 kamb. butas rūsy ; 2 auto mūrinis garažas, aluminio „trim". Puikus pirkinys. Skubėkite!

Namas apžiūrėjimui, sekmadienį, liepos 10 d. 1-4 v.p.p. **3900 W. 63rd St.** Žavus 2-jų mieg. „condo"; 2-jų aukštų, graži virtuvė, vonios kamb. daug priedų; ½ bl. iki autobusų sustojimo, mėsinės, daktaro, vaistinės, kepyklos ir restorano. Skambinkite dabar!

Namas apžiūrėjimui, sekmadienį, liepos 10 d. 1-4 v. p.p. **6110 S. Major.** 5½ kamb. mūras; 3 gražūs mieg. kamb.; 1¾ moderni prausykla. Delux medžio spintelės virtuvėje; gražiai įrengtas rūsys; centralinis šaldymas; aluminio „trim". 2½ auto garažas su autom. atidarymu; puikiai išlaikytas. Apžiūrėkite dabar!

No. 240 — 3; W. 61st St. Tik pravažiuokite nesutrukdę savininkų. Mažas 2 butų namas su 3 kamb. kiekv. bute. Galima naudoti, kaip 6 ar 7 kamb. namas. Ištisas rūsys; centralinis šaldymas; 2 auto garažas. Tik $41,900, jei jūsų kreditas geras. Pigiau nerasite!

No. 252 — 3223 W. 64th St. Tik pravažiuokite nesutrukdę savininkų. 7 kamb. namas; 3 didžiuliai mieg.; 2 pilni vonios kamb.; didžiulė virtuvė su spintelėmis; išdažytas rūsys; 2 auto garažas; nauja šildymo sistema ir eletra. Tinka didelei šeimai. Įmokėti tik 2,600!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

HELP WANTED

MECHANICS
TRUCK-TRAILER
Flexible hours. Cicero, IL location. Excellent pay and benefits for the right people. Must speak English.
Call Bob
863-0022

MACHINE SHOP
Growing South Holland Manufacturer has positions for qualified people with Machine Shop or Mill Wright background.
Should be able to use Precision instruments and read Blue Prints. Must be quality and production minded. Must speak English.
Apply Monday thru Friday, 9 AM to 3 PM.
ROLL SERVICE, INC.
17025 SOUTH WALLACE
South Holland, Ill. 60473

Brighton Parke, ledų parduotuvėje, reikalinga patarnautoja.
Skambinti 598-9124.

JANITORS
We need individuals with cars to clean office bldgs. in Chicago and sub. areas. Apply in person Mon. thru Fri. 10:30-6 p.m. at **390 E. Irving Pk. Rd., Wood Dale, IL or call 860-0997.**

JANITORIAL SUPERVISOR
Major janitorial contractor needs individual to fill outside supervisor's position. Pos. requires working eve. hrs, occasional weekends and a lot of driving in Chicago & sub. areas. Good benefits. Must speak English, have janitorial experience & supervisory qualities. **Call Madia 860-0997.**

Dievo Motinos parapiją vizituoja vyskupas augziliaras. Iš kairės: vysk. P. Lyke, parapijos klebonas kun. G. Kijauskas ir vyskupą sveikina I. Bublienė.

Laiškas

PAŽĮSTAMĄ LAIDOJAM

Skubėjau namo iš darbo persirengti į šermenis. Nemalonus tai reikalas — ne džiaugtis, ne linksmintis eini, dažniausiai eini iš pareigos ir pagarbos mirusiam ir pasilikusiai šeimai. Ir rūbas ir nuotaika tokiu atveju yra (ar bent turėtų būti) santūresni. Neini į laidojimo koplyčią su maudymosi kostiumu, trumpom kelnaitėm ar bliuskute, kuri nežinia kaip laikosi, čia ne pliažas ir ne gegužinė. Taip pat ir baliaus sukneles palieki namie, lyg ir netinka sėdėti plika nugara ar didele iškirpte prieky, ir be rankovių suknelė lyg ir ne vietoj.

Tyliai pravėrus laidojimo koplyčios duris, apstulbau. Viduj buvo linksma ir smagu. Girdėjosi garsios kalbos, linksma šneka. Taip linksma ir triukšminga būna vestuvėse, ir tai jau keletą be eilės išmetus. Na, turbūt ne pro tas duris pataikiau, pagalvojau, ir išėjusi į lauką apsidairiau. Tačiau durys buvo tos (kitų iš viso nėra), ir užrašas ir patalpos aiškiai sakė, kad tai tikrai laidojimo koplyčia (Funeral Home). Grįžau atgal. Patalpos prieky gulėjo pašarvotas žmogus, truputį toliau sėdėjo šeima ir šluostėsi ašaras, o tačiau buvo linksma ir triukšminga. Kam rūpi, kad guli miręs pažįstamas, kad pergyvena artimieji, kad atėję nori susikaupti ir sukalbėti vieną kitą poterėlį ar „Amžiną atilsį", smagu pasidalinti įspūdžiais, smagu pasikalbėti su seniau matytais kaimynais ar pažįstamais, smagu išgirsti ar papasakoti naujienas, smagu ir kuo toliau, tuo garsiau.

Sutinku, kad daugumos klausa jau nebe ta, kaip prieš 20, 15 ar 10 metų, kad pašnibždom tartas žodis girdimas per pusę salės, bet ar būtina kelti jomarką? Ir keista, vestibiuly ar patalpoj, kur galima parūkyti ir išgerti kavos puoduką, kalbama patyliai ir prislopintais balsais, ir kai tik patenkam į patalpą, kur guli numirėlis būtinai reikia pradėti garsiai šnekėti. Ar kad numirėliui būtų linksmiau gulėti? Ar kad jam jau vis tiek? Ar iš viso stoka paprasčiausio atsižvelgimo į kitus? Ar kad jei garsiai nešnekėsiu, niekas nežinos, kad buvau atėjusi atsisveikinti? Ir prašyte prašosi užrašas didelėm raidėm: „Tylos!" Nepatogu juk atsisveikinimo pravedėjui ar šeimos nariui, ašaroms spaudžiant gerklę, čiupt mikrofoną ir riktelti: „Nusiraminkit, susimildami. Prašau tylos". Negražu, nepatogu, bet gali būti labai efektinga.

Prieš daug metų buvo pašarvotas vienas jaunas žmogus, tragiškai žuvęs. Koplyčioj žmonės netilpo, didesnė dalis susirinkusių buvo klasės draugai, sportininkai, skautai, ateitininkai, visi maždaug 16-22 metų, ir... galėjai girdėti uodą skrendant, adatą krentant.

Gal tais laikais, kai raudotojos buvo madoj ir reikėjo didelio balso parodyti aplinkiniams kaimynams, kad toj ar anoj troboj mirė žmogus, tačiau raudotojos jau atgyvenęs dalykas, tai ko mes šūkaujame atėję paskutinį kartą atsisveikinti su draugu, pažįstamu, bičiuliu. Daug kartų jau buvo tuo klausimu rašyta, tačiau reikalas nė kiek nepasitaisė, priešingai, atrodo net blogėja — kuo toliau, tuo garsiau.

Jei kitaip nesusiprantam, gal tikrai reikia didelėm raidėm parašo: „Tylos!", pakabinto labai matomoj vietoj, gal galima duoti plokštelių muziką (Brahmso, Beethoveno, Schuberto) tinkamą momento rimčiai ir liūdesiui, o kol tas bus įgyvendinta (jei iš viso bus) pabandykim linksmas kalbas ir triukšmą palikti tinkamesnei progai ir atėję sukalbėkim keletą poterių daugiau. Nepakenks, o šermenų koplyčioj bus priderama rimtis.

Al. Likanderienė

MŪSŲ KOLONIJOS

Gary, Ind.

LIŪDNOJO BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Minėjimas buvo birželio 12 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Po vėliavų įnešimo buvo uždegtos 2 specialios žvakės: viena už visus ištremtuosius, kita už žuvusius už Lietuvos laisvę. Klebonas kun. I. Urbonas savo pamoksle palietė baisiuosius trėmimus, pokarines partizanų kovas ir šių dienų persekiojimus, ypač tikinčiųjų ir dvasiškių. Parapijos choras naujai išmokęs 5 šiam laikotarpiui tinkamas giesmes gražiai giedojo šv. Mišių metu.

PARAPIJOS CHORAS

Uždarius Šv. Pranciškaus parapiją E. Chicagoje, į šios parapijos chorą įstojo iš ten 4 vyrai ir 1 moteris. Susidarė ir vyrų sekstetas (2 pirmieji, 2 antrieji tenorai, 1 baritonas ir 1 bosas). Švenčių metu šis sekstetas gražiai gieda „Tėve Mūsų", todėl klebonas ir parapiečiai labai džiaugiasi choro ir sekstetu gražiu giedojimu. Vargoninkauja jau daug metų Barbara Balt.

NAUJŲ PARAPIEČIŲ PAGERBIMAS

Prisijungus prie šios parapijos daugiau narių, sustiprėjo ne tik parapijos choras, bet ir padidėjo piniginė rinkliava, todėl klebonas ir senieji parapiečiai suruošė birželio 26 d. po šv. Mišių naujų parapiečių priimtuves su skaniais užkandžiais. Klebonas paaiškino, kodėl taip pavėluotai šios priimtuvės įvyko ir kvietė naujuosius narius aktyviai jungtis į visą parapijos veiklą. Buvę Šv. Pranciškaus parapijos nariai dėkingi už jų malonų priėmimą.

PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Rugsėjo 11 d. yra rengiama bažnyčios sodelyje gegužinė — piknikas. Pradžia 12 val. Visi parapiečiai ir plačių apylinkių lietuviai bei jų draugai yra kviečiami į šį parengimą atsilankyti ir paremti šią vienintelę lietuvišką parapiją Indianoje. Kol šis klebonas yra pajėgus, čia vis dar garbinamas Dievas mūsų gimtąja kalba, todėl, jam sulaukus jau pensininko amžiaus, bet neuždarant šios parapijos, jo pastangos turi būti visų lietuvių remiamos.

V. Vailionis

Tai buvo a.a. Alberto Stočkaus pagrindiniai tikslai. Kas jis? Jis buvo tik ilgametis ir stropus „Dainavos" ansamblio choristas, bet kai kuo jis buvo ypatingas. Todėl tebūna leista panaudoti keletą spaudos eilučių jo šviesiam atminimui, nes jis buvo nedažnai sutinkamų ypatybių žmogus. Gilus, bet sunkiai iššifruojamas patriotas, taurus lietuvis ir pavyzdingas žmogus. Niekada jis nesigirdavo, kad jis yra patriotas ar dėmesio vertas žmogus. Tačiau giliau jo asmenybėn pažvelgus, tai būdavo aišku ir be žodžių. Kai kas nors ką nors pasakydavo, kas jo nuomone buvo kaip įžeidimas lietuvių tautai ar kaip mėginimas suniekinti išeivijos lietuviškąją veiklą, — jo veido spalva staiga pasikeisdavo. Jis nesukeldavo jokio triukšmo, bet piktas ir liūdnas nueidavo į šalį ir tik artimam draugui pasakydavo: „Tuo keliu eidami prie ko mes prieisime?! Mes esame lietuviai, turime lietuviškus reikalus remti, o ne niekinti viens kitą. Mes esame dalelė mūsų tautos ir turime atlikti mums priklausančią pareigą".

Jis visada turėdavo savo nuomonę ir visada išdrįsdavo ją atvirai pasakyti, bet jis niekada nesigriebdavo jokių revoliucijų ir niekada neveikdavo užkulisiuose, nes tas pakenktų mūsų veiklai ir prieštarautų vienam iš jo pagrindinių principų. Jo nuomone, veikti užkulisiuose yra negarbingas dalykas. Viską jis mėgdavo spręsti atviro, draugiško išsiaiškinimo keliu. Tautos, lietuvybės išlaikymo reikalai buvo vieni iš dviejų jo pirmaeilių tikslų. Pareigų dalinimą visada pradėdavo nuo savęs: nežiūrėdavo kuo kitus galėtų pakaltinti ar pasmerkti, bet stengdavo surasti būdus, ką jis pats šį ar tą galėtų geriau daryti.

Jis buvo didelis lietuviškos giesmės ir dainos mėgėjas. Turėjo stiprų ir žemą boso balsą ir būdavo visų dainos vienetų pageidaujamas. Vien „Dainavos" ansambly dainavo daugiau kaip 40 metų. Kas gali suskaičiuoti, kiek tūkstančių valandų iš savo poilsio jis paskyrė tam, kad galėtų įnešti savo plytelę į lietuviškos veiklos pastatą? Ansamblyje jis dalyvavo ne todėl, kad turėtų savotišką pramogą, bet iš savo gilaus įsitikinimo: „Jei aš neisiu dainuoti, tu neisi dainuoti, aišku, atsiras ir daugiau tokių, — tai kas pagaliau iš viso to bus? Tai jau bus pradžia mūsų veiklos griuvimo, nes chorai, ansambliai ir kiti panašūs vienetai kaip tik ir prisideda prie lietuviškos veiklos išlaikymo išeivijoje".

Jis buvo puikus ir vaidyboje, ypač piršlio, tėvo, seno kaimyno rolėse. Komiškose rolėse jis atkreipdavo visų žiūrovų dėmesį. Ne kartą jis buvo ir stropus ansamblio valdybos narys.

Kitas jo svarbiųjų tikslų — pagalba artimui. Yra sakoma, mylėk savo artimą kaip pats save. Atrodo, kad a.a. Albertas kartais savo artimą mylėdavo net daugiau kaip pats save. Jei tik pastebėdavo, kad kai kam yra reikalinga pagalba, jis pastumdavo savus reikalus į šalį ir nuskubėdavo padėti savo artimui.

Manau, neapsiriksiu pasakęs, kad jis buvo visų mėgiamas, nes jis buvo labai draugiškas, kitus neužgaunąs, visada esąs Stočkus, t.y., geroje nuotaikoje. Kai jis jaunimo būrin įsijungdavo — nuobodžiauti tikrai netekdavo ir juokas tuoj garsiai suskambėdavo, nes jis sugebėdavo visus pralinksminti.

Nenorėdamas rašinį dar daugiau išplėsti, noriu reziumuoti: mudviejų bendradarbiavimas buvo gana glaudus, ir aš jo asmeny nepastebėjau nė vienos blogos ypatybės, o tik geras! Todėl ir vadinu jį pavyzdingu žmogum. Gal klystu, nes šie prisiminimai yra iš Vokietijos laikų. Gal jis vėliau pasikeitė, bet iš tų praeities laikų — aš tokį įspūdį apie jį susidariau. Jis tikrai buvo visapusiškai pavyzdingas žmogus! Jei visi žmonės tokie būtų — tai nebūtų nei karų, nei jokių nesantaikų.

Tegul Aukščiausias jam atlygina už jo gerą širdį, už jo gerus norus padėti artimui ir savai tautai.

Buvęs dainavietis D. E.

Mylimai Motinai

A.†A.
MORTAI UŽGIRIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiame dukteriai, BALF'o direktorei, BIRUTEI JASAITIENEI ir visiems artimiesiems.

BALF'o Centro Valdyba
ir direktoriai

A.†A.
PRANCIŠKAI AČIENEI

Amžinybėn iškeliavus, jos visai šeimai, giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir liūdime kartu.

Bronius ir Eleonora Paliulioniai

A.†A.
PRANCIŠKAI AČIENEI

mirus, jos dukrai RITAI SLAPŠIENEI, žentui ANTANUI LINGIUI su šeimomis ir kitiems giminėms reiškiame širdingą užuojautą

Joniškiečiai

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 511 So. Nolton Ave.
Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

midland federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

PADĖKA
A.†A.
KAZĖ JAMEIKIENĖ

Mirė 1988 m. gegužės 27 d. sulaukusi 84 m. amžiaus. palaidota Calvary kapinėse gegužės 31 d., Rockford, IL.

Mūsų gili padėka Šv. Petro ir Povilo bažnyčios klebonui Fr. Collins už atnašautas gedulingas šv. Mišias, už maldas ir rožinį bažnyčioje.

Gili padėka p. Čepuliui, kuris tą dieną sulaukęs 97 m., tarnavo šv. Mišioms.

Dėkojame Rockfordo Lietuvos Dukterų draugijos narėms už gėles ir gausų dalyvavimą atsisveikinime ir laidotuvėse.

Dėkojame Lietuvių Šaulių sąjungai ir Rockfordo Pensininkų klubui.

Ypatinga padėka karsto nešėjams.

Širdingai dėkojame visiems už prisiųstas gėles, aukojusiems šv. Mišioms, už pareikštus užuojautos žodžius laiškais ir spaudoje.

Dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir tiems, kuriems neturėjome galimybės asmeniškai padėkoti.

Dėkojame ir laidotuvių direktoriams už jų rūpestingą patarnavimą.

Sūnus ir duktė su šeimomis

Mylimai Mamytei

A.†A.
STEFANIJAI RAČIŪNIENEI

mirus, mielus draugus, sūnų ROMĄ RAČIŪNĄ su žmona VIDA, dukterį DANUTĘ MIKŠIENĘ su vyru AUGUSTINU bei jų šeimas jų liūdesio valandoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Dana ir Edvardas Skopai
Aldona ir Liudas Kriaučiūnai

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

APLINK MUS

x „Draugo" renginių komiteto narių susirinkimas bus liepos 12 d., antradienį, 7 val. vak. Marijonų svetainėje. Prašomi visi dalyvauti, taip pat nepamiršti atsinešti savo ar iš kitų asmenų ar firmų gautus daiktus laimėjimų paskirstymui.

x Jonas Kalvaitis, kaip rašo vietinis laikraštis, baigė inžineriją Northern Illinois universitete ir gavo inžinieriaus diplomą.

x Kun. Antanas Nockūnas iš Kenoshos ir kun. Antanas Švedas iš Chicagos liepos 16 d., šeštadienį, 2 val. p.p. Marijonų koplyčioje laikys šv. Mišias ligoniams, kalbės specialias maldas, kurios padeda išgyti. Kviečiami visi ligoniai ir jų artimieji.

x Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys ir jų rėmėjai Putname, Ct., rengiasi liepos 24 d. paminėti Marijos metus su ypatinga programa. Bus procesija, giedant Marijos giesmes, ir kalbamas rožinis. Taip pat yra išrūpinti Marijos metų atlaidai visiems dalyviams.

x Rima Janulevičiūtė, dirbanti televizijos stotyje Atlanta, Ga., buvo atvykusi į Chicagą savo motinai padėti persikelti į naują gyvenimo vietą. Ta proga ji aplankė „Draugo" redakciją, painformavo apie savo darbus, ypač apie lietuviškų terminų paruošimą krepšinio lošimams. R. Janulevičiūtė yra ir „Draugo" bendradarbė.

x „Elta-Pressedienst". liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesių numeris, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje vokiškai rašoma apie Tautinių šokių šventę, apie demonstracijas Lietuvoje, apie nuotaikas „perestroikos" laikotarpyje ir kt. Redaguoja K. Baronas.

x Brazilijos „Nemunas" ir Argentinos „Inkaras" atliks tautinių šokių ir dainų pynę liepos 10 d., sekmadienį, Jaunimo centre 3:00 val. p.p. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboj ir prie įėjimo. Koncertą ruošia Akademinis Skautų sąjūdis talkinant Jaunimo sąjungai. Paremkime jaunimą ir visi gausiai dalyvaukime.

(sk)

x Dėmesio! Jeigu ruošiatės pirkti ar parduoti namą Cicero, Berwyn, Riverside, Westchester ar kituose vakariniuose priemiesčiuose, kreipkitės į **Alex Realty, 5727 W. Cermak Rd., Cicero, IL. Tel. 656-2233.** Įstaigai vadovauja Aleksas Šatas ir sūnus **Viktoras. Viktoras Šatas** — profesionalas nuosavybių apkainuotojas. Įvertina palikimus. Jo patarnavimu naudojasi bankai, taupymo bendrovės ir privatūs asmenys. **Jeigu mes negalim parduoti: mes galim patys nupirkti!**

(sk.)

x Darome nuotraukas pasams ir kitiems dokumentams, kurias galima tuojau atsiimti. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787.

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. **VI7-7747.**

(sk)

x Inž. Algirdas Stepaitis savo bendrovės pakvietimu išvyko trims mėnesiams į Roterdamą, Olandijoje, kaip patarėjas statomai žemės alyvos apdirbimo įmonei. Būdamas Europoje, jis planuoja dalyvauti 36 Europos Lietuvių Studijų savaitėje, vykstančioje Vasario 16 gimnazijoje Huettenfelde, Vak. Vokietijoje.

x „Draugo" gegužinė bus liepos 24 d., sekmadienį, gražiuose soduose, medžių pavėsyje ir linksmoje nuotaikoje. Prasidės 12 val. šv. Mišiomis Marijonų koplyčioje. Po to bus pietūs, laimėjimai, muzika. „Draugo" administracija bus atidara nuo 1 val ir patarnaus prenumeratų prailginimui ir knygų bei meninių dirbinių įsigijimui.

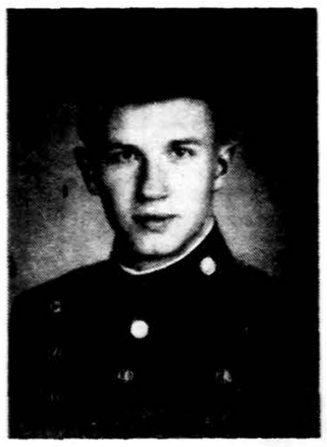

x Paulius Tallat-Kelpša, pulkininko Algio ir Vidos Tallat-Kelpšų sūnus, Mentor, Ohio, Virginijos karinio instituto Lexingtone, Va., superintendento armijos generolo S. Walker paskelbtas 1987-88 mokslo metų baigimo iškilmėse pirmaujančiu šios karo mokyklos 1990 metų laidos kariūnu. Paulius čia studijuoja jau antrus metus karo mokslą ir elektros inžineriją ir ruošiasi tarnybai JAV armijoje.

x East Chicagos Medžiotojų ir Meškeriotojų klubas ruošia narių ir svečių gegužinę liepos 16 d., šeštadienį 12:30 v. p.p. Vilučių Sodyboje, 1143 Southview Dr., Schereville, Indiana. Visi nariai su šeimomis ir svečiais maloniai kviečiami ir laukiami atsilankant gamtoje linksmai praleisti laiką. **Valdyba**

(sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A & L Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. 60609. Tel. 1-312-523 9191.

(sk.)

x Ieškoma vyr. amžiaus pensininkė arba pensininkas gyventi su vyr. amžiaus vyru jo nuosavuose namuose Marquette Parke ir padėti namų ruošos darbuose. **Tel. 469-9463.**

(sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

(sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

(sk.)

x Kelionė per Didžiąją Britaniją! Organizuojama lietuvių grupė į Didžiąją Britaniją — 3 kraštai. Iš Čikagos išvykstame rugsėjo mėn. 20 d., grįžtame spalio mėn. 3 d. Keliau Didžiosios Britanijos miestus ir kaimus. Registracija ir informacija pas Vidą Jonušienę, **Amber Travel Service,** 11745 Southwest Highway, Palos Heights, Illinois 60463. **Tel. 312-448-7420.**

(sk)

x Union Pier Lietuvių draugijos metinė gegužinė, rengiama liepos 24 d., sekmadienį, 1 val. p.p. dėl susidariusių aplinkybių bus ne „Gintaro" vasarvietės rajone, kaip buvo skelbta, bet Sofijos ir Juozo Cibų sodyboje, kuri yra viena mylia už Union Pier, 8502 East St., Lakeside, Mich. (ketvirta gatvė į dešinę nuo Red Arrow Rd.). Kviečiami draugijos nariai su šeimomis ir svečiais, apylinkėje gyvenantieji tautiečiai ir Beverly Shores Lietuvių klubo nariai dalyvauti.

x Vienintelė nuolatinė vaikų radijo laida lietuvių kalba JAV-bėse „Labanaktis, vaikučiai" keičia savo transliavimo laiką. Laida bus perduodama nuo 8 val. iki 8:15 val. vak. per WPNA 1490 AM. Tėveliai prašomi mažiesiems leisti pasiklausyti gražių lietuviškų pasakų.

x Adomas Dauchanskas, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorius, lietuviško žodžio rėmėjas, su prenumeratos pratęsimo mokesčiu atsiuntė visą šimtinę. Nuoširdus ačiū.

x Kazys Gudėnas, Medford Lake, N.J., atsiuntė 25 dol. „Draugo" paramai ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. K. Gudėną skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Gražutė ir Aloyzas Siručiai, Santa Monica, Cal., mūsų garbės prenumeratoriai ir rėmėjai, atsiuntė 20 dol. dienraščio paramai ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. Nuoširdus ačiū.

x M. Karaška, Fredericksburg, Va., nuoširdus ir dažnas mūsų rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Nuoširdus ačiū.

x VI-tasis Brighton Parko lietuvių festivalis įvyks liepos 15, 16, 17 d., t.y. penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį Brighton Parke tarp 43 ir 47 gatvės, S. Western bulvare. Brighton Parko Lietuvių namų savininkų draugija praneša, kad šis festivalis bus daug didesnis ir įdomesnis, negu pernykštis. Jame bus daug gražios muzikos, įvairių valgių, visokių meno išdirbinių, įvairiausių žaidimų ir karusėlės vaikams. Kviečiame visus festivalyje skaitlingai dalyvauti. Informacijai skambinti **847-0664 arba 436-6340.**

(sk)

x Dėmesio norintiems vykti su sportininkais į Australiją š.m. gruodžio mėn. 20 d. Vietų skaičius ribotas. Prašau skubiai registruotis pas **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787.**

(sk.)

x Gintaro vasarvietė prie Michigan ežero, Union Pier, MI. jau priima vasarotojus. Informacijai ir rezervacijoms skambinkite **616-469-3298.**

(sk)

x American Travel Service Bureau parūpina lėktuvų bilietus atvykusiems iš Lietuvos, kurie turi skristi iš New Yorko ir Washingtono į Chicagą, Los Angeles, Cleveland, ar kitus miestus. Taip pat turi žmogų New Yorke, kuris sutinka atvykstančius iš Lietuvos ir juos palydi skrendant į kitus miestus. Tą patį patarnavimą atlieka ir grįžtantiems į Lietuvą. Kreiptis į **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 1-312-238-9787.**

(sk.)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**

(sk)

Prieš pradedant pamaldas Tautinių šokių šventeje Hamiltone, Kanadoje. Dešinėje — vysk. Paulius Baltakis, pagrindinis celebrantas.

Nuotr. Juliaus Lintako

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— **Prel. Jonas Kučingis** birželio 19 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje pakrikštijo Marytės Sandanavičiūtės ir Robert Newson dukterelę Ingos Gabrielės vardais. M. Sandanavičiūtė-Newson gražiai vadovauja lituanistinei mokyklai ir jos du vyresnieji sūnūs jau priklauso „kiškiukų" klasei.

— **A.a. Natalija Matakienė,** 88 metų amžiaus, mirė Venturoj, Cal., gegužės 11 d. Palaidoti buvo išvežta į Minersville, Pa., kur anksčiau gyveno ir kur palaidotas jos vyras a.a. Juozas Matakas. Nuliūdime liko du sūnūs Viktoras ir William.

— **St. Petersburgo, Fla.,** miestas birželio pradžioje šventė savo gimimo 100 metų sukaktį. Buvo valdžios pareigūnai ir įvairios tautybės, jų tarpe lietuviai su savo vėliava, kurią tautiniais drabužiais apsirengusi nešė Audra Radvilaitė. Tautinių šokėjų grupė „Audra" įrengė lietuviško valgio paviljoną, kuriame vaišinosi ne tik lietuviai, bet ir valstijos pareigūnai.

— **Birželio 26 d. Lietuvių klube** St. Petersburge, Fla., pietus ruošė šokių grupė „Audra", nes tą dieną buvo švenčiamos Joninės. Klubo pirmininkas A. Karnius sukvietė visus Jonus prie scenos ir juos pasveikino. Varduvininkų tarpe buvo prel. Jonas Balkūnas ir kun. Jonas Gasiūnas. Joninių proga Lietuviai pensininkai surengė išvyką į gamtą, kur buvo Jonai pagerbti atskirai.

— **Floridos Lietuvių Bendruomenės** apygarda išsirinko naują valdybą: pirmininkas Povilas Jančauskas, vicepirm. Jurgis Mikaila, sekr. Stasys Vaškys, ižd. Ona Šiaudikienė, kult. ir socialiniams reikalams kun. Viktoras Dabušis ir narė Jaunimo reikalams Kristina Krulikienė.

— **A.a. Magdelena Rymantienė,** 90 metų amžiaus, mirė Baltimorėje. Jos sūnus paskutiniu laiku kasdien ją lankydavo senelių namuose. Būdama jaunesnė priklausė ir veikė Šv. Alfonso lietuvių parapijoje. Palaidota Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdime liko sūnus Vytautas su šeima ir giminės.

x Vince Derenčius, Sunny Hills, Fla., rašo: „Pagaliau apsistojau pastoviam gyvenimui. Dabar daug maloniau pasiskaityti apie Chicagą negu tada kai gyvenome. Siunčiu 10 dol. auką". Nuoširdus ačiū.

KANADOJE

— **Jonas Macijauskas,** gerai žinomas Vancouverio, B.C., veikėjas, neseniai minėjo savo 80 metų sukaktį. Gimęs 1908 m. gegužės 16 d. Naukaimio km., Šimkaičių vls., Raseinių apskr. Nuo 1953 m. ūkininkavo ir vertėsi viščiukų auginimu. Tuo pelnė ne tik savo šeimai duoną, bet taip pat ir praturtėjo. Savo lėšų nesigailėjo lietuviškiems reikalams. Jonas ir Leonarda Macijauskai yra vieni iš veikliausių Vancouverio apylinkės lietuvių.

— **Hamiltono Žūklautojų ir medžiotojų** klubas turėjo susirinkimą birželio 3 d. šaudyklos patalpose. Buvo čia renkama nauja valdyba ir perrinkti senieji pareigūnai. Išrinkti: pirm. J. Stankus, viceirm. P. Kanopa, ižd. sekr. P. Sakalas, šaudyklos vadovas V. Svilas, talkininkai P. Zubas ir A. Jusys, medžiotojų vadovas M. Jonikas, žvejų vadovas P. Šidlauskas, visuom. ir spaudos reik. A. Paulius, E. Bajoraitienė pasilieka ūkio reik. patarėja. Revizijos komisija išrinkta: J. Skaistys, A. Povilauskas ir P. Šiulys.

— **„Tėviškės žiburiai",** Kanados lietuviams leidžiamas savaitraštis, birželio 21 d. laidoje paminėjo savo 2000 numerių išleidimą. Šių metų „T. Žiburiai" pažymėti 25 numeriu. Tai vienas iš geriausiai redaguojamų ir plačiai Kanadoje ir iš dalies Jungtinėse Amerikos Valstybėse skaitomų laikraščių, sutraukęs burį gerų bendradarbių. Redaguoja prel. dr. Pr. Gaida (nors jis šiuo metu serga) ir V. Kastytis. Leidžia Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija „Žiburiai".

— **Pirmųjų Sibiran trėmimų** ekumeninis minėjimas Toronte buvo Šv. Paliaus anglikonų bažnyčioje. Buvo apie 2000 pabaltiečių ir kt. Dalyvavo evangelikų, katalikų ir kitų tikėjimų dvasininkai. Iš lietuvių skaitė Joana Kuraitė Lasienė, pamokslą sakė kun. J. Staškus. Estų choras pagiedojo „Requiem".

— **Stud. Darius Čuplinskas** Montrealyje dalyvavo Amnesty International suvažiavime, kuriame buvo svarstomi organizaciniai reikalai. Darius Čuplinskas atstovavo Toronto universitetui, kuriame jis yra Amnesty International pirmininkas.

— **Montrealio skautai ir skautės** rengia stovyklą rugpjūčio 11-14 dienomis „Baltijoje". Informacijas teikia tuntininkai Silvija Žurkevičiūtė-Leckman ir Petras Drešeris.

— **A.a. Marcelė Kuncaitytė Piečaitienė,** 91 metų amžiaus, mirė Montrealyje birželio 7 d. Iš Aušros Vartų bažnyčios po pamaldų palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Per gedulingas Mišias skaitymus paskaitė velionės dukraitė Piečaitytė-Lapienė, giedojo sol. Gina Čapkauskienė, akompanavo muz. Aleksandras Stankevičius, vedęs kitą velionės dukraitę Gailę Naruševičiūtę.

— **Komp. Aleksandras Stankevičius** iš Montrealio, įveikęs kitus konkurentus, pasirašė sutartį su filmų bendrove parašyti muziką žymaus Kanados žurnalisto Victor Malerek gyvenimo. Filmas kuriamas Montrealyje ir kainuos apie 7 milijonus dolerių. Pagrindinius vaidmenis atliks Hollywoodo aktoriai.

— **A.a. Albina Grigaitė Lukoševičienė,** 43 metų amžiaus, mirė birželio 12 d. Montrealyje. Buvo pašarvota Aušros Vartų bažnyčioje, kur buvo rožinis ir gedulingos šv. Mišios. Birželio 15 d. vysk. Paulius Baltakis su kun. J. Kubilium ir kun. J. Aranausku koncelebravo šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Šv. Rašto ištraukas skaitė ses. Eugenija ir giedojo „Pavasario" mergaičių choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus. Palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Nuliūdime liko vyras, dvi dukterys, tėvai, sesuo, brolis ir giminės.

— **A. a. Marcelė Strimaitytė-Jokubaitienė,** 94 metų amžiaus, mirė Montrealyje birželio 13 d. Mišias Aušros Vartų bažnyčioje atlaikė klebonas kun. J. Aranauskas. Skaitymus atliko velionės dukraitė Irena Satkauskienė, giedojo Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas muz. Aleksandro Stankevičiaus. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississauga, Ont. Nuliūdime liko dvi dukterys, trys sūnūs, aštuoni vaikaičiai, septyni provaikaičiai ir giminės.

— **Didžiųjų trėmimų į Sibirą** 40 metų žiauriąją sukaktį St. Catharines lietuviai paminėjo gegužės 22 d. Padėjo gėles prie žuvusių paminklo šių metų Miss Lithuania Rima Mickūnaitė ir LB apylinkės pirm. A. Šetikas. Pabaigoje buvo sugiedotas Tautos himnas.

- **Lietuvių kapinėse** palaidoti a. a. Jurgis Pūdymaitis, 65 metų amžiaus, ir a.a. Apolinaras Čepaitis, 79 metų amžiaus.

ARGENTINOJE

— **A. a. Stanislova Morkūnienė** po ilgos ir sunkios ligos mirė gegužės 4 d. Temperley mieste. Velionė buvo kilusi iš Šiaulių, Argentinoje gyveno nuo 1928 m. Buvo ištekėjusi už Gečo, bet likusi našlė ištekėjo už Mykolo Morkūno. Nuliūdime liko vyras M. Morkūnas ir sūnus Jonas Gečas su šeima. Palaidota su religinėmis apeigomis Lomas de Zamora kapinėse.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

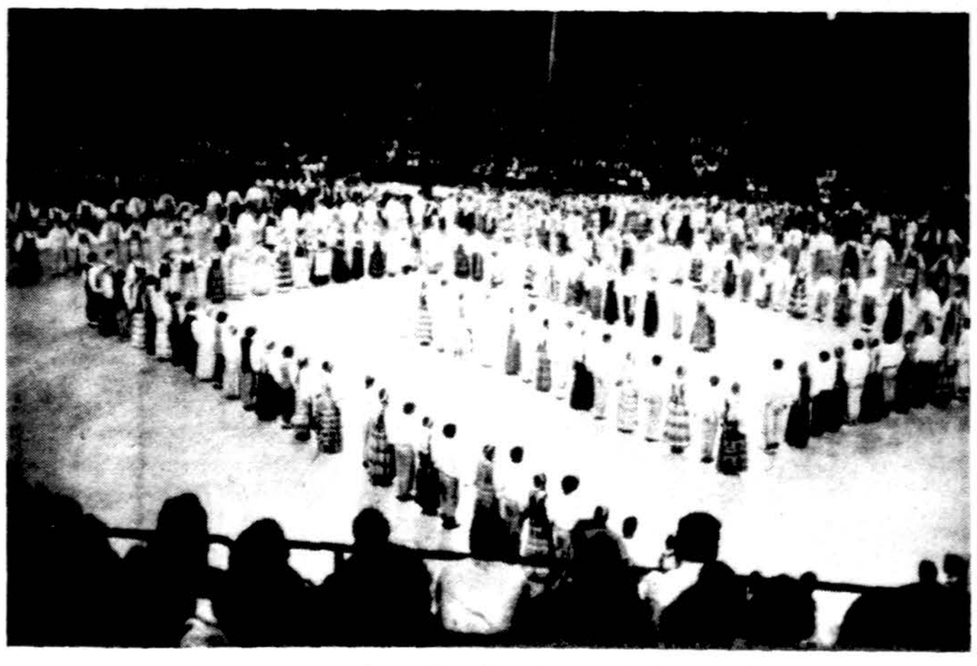

Tautinių šokių šventėje Hamiltone, Kanadoje.

Nuotr. Juliaus Lintako